

**ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ**

ТРЕТЯ СЕСІЯ

ПОЗАЧЕРГОВЕ ЗАСІДАННЯ

**Стенограма пленарного засідання
13 липня 2020 року**

Київ 2020

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ

ТРЕТЯ СЕСІЯ

ПОЗАЧЕРГОВЕ ЗАСІДАННЯ

Стенограма пленарного засідання

13 липня 2020 року

Редакційне управління
Головного управління документального забезпечення
Апарату Верховної Ради України

ЗМІСТ

Позачергове засідання (Понеділок, 13 липня 2020 року)

Заяви депутатських фракцій і груп:

«Голос» ...6

«Партія «За майбутнє», «Довіра» ...7

Прийняття рішення про направлення на повторне перше читання проектів законів:

«Про внесення змін до статті 6 Закону України
«Про Державний бюджет України на 2020 рік» ...8

«Про внесення змін до Бюджетного кодексу України
щодо запровадження механізму надання державних
гарантій на портфельній основі та врегулювання
порядку сплати податкового боргу» ...14

Внесення змін до:

додатків № 3 та № 6 до Закону України
«Про Державний бюджет України на 2020 рік»
щодо фінансового забезпечення проведення виборів ...19

пункту 3 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення»
Закону України «Про внесення змін до Регламенту Верховної
Ради України щодо вдосконалення електронної форми
документообігу у Верховній Раді України» ...25

Повітряного кодексу України щодо удосконалення механізму
справляння державних зборів за кожного пасажера,
який відлітає з аеропорту України, та за кожену тонну вантажу,
що відправляється чи прибуває до аеропорту України ...26

Прийняття у першому читанні за основу проектів законів:

«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України
щодо соціального захисту населення в період карантину,
пов'язаного з запобіганням виникненню і поширенню
коронавірусної хвороби (COVID-19)» ...27

«Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо забезпечення права працівників державних сільськогосподарських підприємств, установ, організацій на одержання земельної частки (паю)»	...33
Прийняття рішення про направлення на повторне друге читання проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо врегулювання окремих питань у сфері надання житлово-комунальних послуг»	...38
Прийняття в першому читанні за основу «Про внесення змін до Закону України «Про ринок електричної енергії»	...48
Внесення змін до пункту 3 розділу X «Перехідні та прикінцеві положення» Закону України «Про повну загальну середню освіту» щодо розширення можливостей для трансформації освітньої мережі	...52
Прийняття Постанови «Про призначення у 2020 році іменних стипендій Верховної Ради України для молодих учених – докторів наук»	...53

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ПОЗАЧЕРГОВЕ ЗАСІДАННЯ

*Зал засідань Верховної Ради України
13 липня 2020 року, 14 година 11 хвилин*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добрий день, шановні народні депутати! Добрий день, шановні представники засобів масової інформації! Будь ласка, підготуйтеся до реєстрації, займіть свої місця.

У мене прохання: керівники депутатських фракцій та груп підійдіть, будь ласка, сюди на хвилину.

Шановні колеги, у зв'язку з вимогою Президента України та відповідно до частини восьмої статті 19 Регламенту Верховної Ради України сьогодні ми проводимо позачергове пленарне засідання Верховної Ради України. Будь ласка, підготуйтеся до реєстрації. Готові реєструватись? Готові.

Нагадую, реєстрація відбувається шляхом натискання зеленої кнопки «За», першої зліва. Прошу реєструватися.

У залі зареєструвалися 345 народних депутатів України. Позачергове пленарне засідання Верховної Ради України оголошую відкритим.

Шановні колеги, сьогодні день народження у трьох народних депутатів України. Це Андрій Володимирович Богданець (*Оплески*), Петро Васильович Юрчишин (*Оплески*) та Антон Володимирович Яценко (*Оплески*). Я вас вітаю! Здоров'я, наснаги, успіхів та нових досягнень!

Мотовиловець – з процедури, 1 хвилина.

МОТОВИЛОВЕЦЬ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Друзі, в п'ятницю сталася прикра подія, біля трибуни була штовханина, і я прошу вибачення у Марії Миколаївни Іонової за те, що торкнувся її руки. Вибачте мені.

Цю трибуну досить часто використовують для політичного тиску, образ тощо. Це роблять досвідчені політики. Я не хочу бути досвідченим політиком, я хочу бути ефективним політиком. Наше завдання – приймати закони, писати їх і працювати. Прошу прийняти мої вибачення.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Геращенко – з процедури, і переходимо до роботи.

ГЕРАЩЕНКО І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Марія Іонова сьогодні у відрядженні, але слухає трансляцію засідання Верховної Ради України. Вона і наша політична сила приймаємо ці вибачення і вважаємо, що це хороший приклад, коли молоді політики набувають досвіду. Тому що за певні випадки краще вибачитися, поставити крапку і разом рухатися далі в розбудові парламентаризму, гендерної рівності й працювати на країну.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Переходимо до нашої роботи. Шановні колеги, надійшла заява від двох фракцій з проханням оголосити перерву, яку вони готові замінити на виступ. Лозинський Роман Михайлович.

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Три дні тому під час обстрілів на Донбасі біля села Троїцького російський окупант забрав життя ще одного українського воїна, убив справжнього патріота й просто доброго українця. Я прошу вшанувати хвилиною мовчання пам'ять захисника України молодшого лейтенанта 24-ї окремої механізованої бригади імені короля Данила.

(Хвилина мовчання).

Дякую.

10 липня найманці Росії-агресора обстріляли наші позиції. Перший снаряд міномета потрапив у бліндаж, і Тарас Матвіїв, Герой України, відправився рятувати своїх побратимів. Він врятував їх і витягнув, але натомість втратив своє життя. Наступний снаряд, осколки – і ще одна смерть українського воїна.

Тарас Матвіїв – приклад для всіх нас. Він з перших днів на війні і повернувся туди вдруге. Він ніколи не ставив під сумнів українські інтереси, українські цінності, українську мову, українську культуру і найперше – наше українське майбутнє. Він був з нами на Майдані в 3-й сотні самооборони.

Поміж першим походом на війну і поверненням туди вдруге він вирішив змінювати свої громади, пішов у місцеве самоврядування і разом з нами, колегами з Української Галицької Партії, був одним з найактивніших депутатів Жидачівської районної ради. Ми мали за честь свого часу бути з ним в одній команді і змінювати свої громади.

Тарас Матвіїв – нагадування для кожного з нас, що триває війна. Війна триває! Не конфлікт, не сварки між кимось – триває війна.

Тарас – нагадування, що просто перестати стріляти – не працює, загравати з Путіним у прямих переговорах – не працює. Війну потрібно перемагати. І Тарас своїм прикладом показував, як боротися з окупантом.

Тарас – нагадування для нас, що ми кожного дня своїми діями повинні наближати Україну до перемоги: чи на фронті у війні проти Росії-агресора, чи у своїх громадах, чи просто якісно, чесно і професійно роблячи кожного дня свою роботу.

У квітні Тарас написав дуже важливі слова. Я хочу, щоб усі перестали гудіти та послухали їх. Він написав: «Я прошу, не віддавайте свої свободу і права через паніку і страх, потім їх доведеться повертати кров'ю».

Пам'ятаймо ці слова Тараса Матвіїва, Героя України, втілюймо ці слова в життя кожного дня своїми діями, захищаючи наші українські інтереси на війні, захищаючи наші українські інтереси тут, у парламенті, і не відступаймо ані кроку назад у пам'ять про Тараса Матвіїва і в пам'ять про всіх загиблих хлопців і дівчат, про тисячі загиблих на цій війні.

Слава Україні!

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради
України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, надійшла заява ще від двох депутатських груп з проханням оголосити перерву, яку вони готові замінити на виступ. Слово надається народному депутату України Тарасу Івановичу Батенку. Будь ласка, Тарасе Івановичу.

БАТЕНКО Т.І., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 123, Львівська область, самовисуванець). Шановні колеги, шановне українське суспільство! Депутатська група «Партія «За майбутнє» приєднується до слів глибокого співчуття, які ми адресуємо родині Тараса Матвіїва. І до цієї сумної статистики, на жаль, ми хочемо згадати про ще двох бійців українського війська, які сьогодні, 13 липня, загинули в зоні проведення операції Об'єднаних сил у Донецькій області.

Друзі, той, хто не знає і не пам'ятає своєї історії, не має майбутнього. Ми переконані, що в нас у післявоєнній історії було «холодне літо», але в українській історії було й пекельне літо. І це не про кіно, а про трагічні сторінки нашої історії.

Як ви знаєте, указом Президента України 29 серпня визначено Днем пам'яті захисників України, які загинули в боротьбі за незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України. Цю дату було приурочено до дня виходу з оточення в Іловайську 29 серпня 2014 року. Українські війська увійшли в місто Іловайськ 18 серпня. Вони змогли взяти під свій контроль більшу частину міста, однак після введення регулярних російських військ 23 і 24 серпня вже 28 серпня іловайське угруповання опинилося в оточенні. Вихід із оточення призвів до серйозних втрат серед українських військовослужбовців, насамперед бійців добровольчих батальйонів. Організацію виходу було провалено, і бійцям довелося виходити, спираючись на власні сили і допомогу волонтерів.

Недопущення таких подій у майбутньому потребує ретельного і всебічного розслідування всіх обставин, які призвели до загибелі і взяття в полон великої кількості українських військових під Іловайськом.

Як визнаєте, також серйозних втрат з числа українських військово-службовців і бійців Національної гвардії і добровольців Україна зазнала під час Дебальцевського котла взимку 2015 року. Обставини їх загибелі й досі провокують в українському суспільстві так звані теорії змови, які виникають через відсутність в українських громадян об'єктивної інформації щодо подій у місті Дебальцевому.

Неоднозначним моментом боротьби Російської Федерації проти України є ситуація з безкровним виходом угруповання незаконних військових формувань під керівництвом Гірка (Стрелкова) з міста Слов'янська Донецької області у липні 2015 року, якраз чергова сумна річниця. З огляду на відсутність вартої довіри інформації у суспільстві та серед військових ширяться думки, що з цього приводу мала місце домовленість військового керівництва України з бойовиками. Тому депутатська група «Партія «За майбутнє» звертається до всіх депутатських фракцій і груп у парламенті негайно створити тимчасову слідчу комісію і відкрити суспільству реальні картини зазначених подій, усунути білі плями, щоб ці трагічні сторінки історії ніколи більше не повторювалися.

Слава Україні!

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Шановні колеги, на ваш розгляд запропонований проект Закону «Про внесення змін до статті 6 Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» ([№ 3659](#)).

Нам необхідно прийняти рішення про включення цього питання до порядку денного сесії, потрібно 226 голосів для підтримки народних депутатів України. Будь ласка, підготуйтеся до голосування.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 236.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 237.

Рішення прийнято.

Слово для доповіді надається заступнику міністра фінансів Шкуракову Василю Олександровичу.

ШКУРАКОВ В.О., *заступник міністра фінансів України*. Шановний Дмитре Олександровичу, шановна президіє, шановні народні депутати! На ваш розгляд пропонується проект Закону «Про внесення змін до статті 6 Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік», яким передбачається розширення напрямів надання державних гарантій суб'єктам малого і середнього підприємництва з метою виконання положень щодо надання державних гарантій на портфельній основі.

Крім цього, пропонується розширити напрями надання гарантій для фінансування інвестиційних проектів, що реалізуються «Укргідроенерго» для створення Канівської та Дністровської гідроакумулюючих електростанцій.

Пропонується також забезпечити надання державних гарантій за кредитами, що надаються міжнародними фінансовими організаціями для підприємств, які виробляють або передають електроенергію. Ці кредити надаватимуться виключно для кредитів міжнародних фінансових організацій.

Просимо підтримати зазначений законопроект.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово для виступу надається заступнику голови Комітету з питань бюджету Трухину Олександр Миколайовичу.

ТРУХІН О.М., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 40, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»)*. Шановний Дмитре Олександровичу, шановні народні депутати! Комітет з питань бюджету 1 липня розглянув проект Закону «Про внесення змін до статті 6 Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» (№ 3659). Комітетом проаналізовано законопроект з урахуванням висновку Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України, а також зауважень бюджетного комітету і ГНЕУ до попереднього законопроекту [№ 3419](#), який повернуто уряду, та звернуто увагу на окремі питання, що відображені в листі-висновку комітету.

Насамперед відзначено, що законопроект є похідним від законопроекту № 3598 щодо внесення змін до Бюджетного кодексу, яким законодавчо унормовується питання надання державних гарантій на портфельній основі. Тому рішення щодо прийняття законопроекту № 3659 має прийматися лише після прийняття базового законопроекту [№ 3598](#).

На відміну від попереднього законопроекту № 3419 законопроект № 3659 містить більш чітке формулювання положень щодо портфельних гарантій, у ньому конкретизовано кредиторів і позичальників, визначено граничний обсяг гарантій. Крім того, Міністерство фінансів додатково запропонувало доповнити законопроект положенням про включення до статті 6 закону нового пункту щодо можливості надання державних гарантій за рішенням уряду для забезпечення виконання боргових зобов'язань суб'єкта господарювання державного сектору

економіки, який здійснює діяльність у сфері виробництва та/або передачі електроенергії, перед міжнародними фінансовими організаціями.

За підсумками розгляду Комітет з питань бюджету ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді законопроект № 3659 розглянути після розгляду та прийняття законопроекту № 3598 щодо внесення змін до Бюджетного кодексу та за результатами розгляду в першому читанні прийняти за основу та в цілому як закон з урахуваннями пропозицій та висновків комітету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, будь ласка, запишіться на виступи від фракцій і груп: два – за, два – проти.

Клименко Юлія Леонідівна.

КЛИМЕНКО Ю.Л., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Прошу передати слово Володимирі Цабалю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Цабаль Володимир Володимирович.

ЦАБАЛЬ В.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги! Ми в цілому вважаємо, що механізм надання державних гарантій на портфельній основі – насправді хороший механізм, який існує в багатьох країнах Європи та інших розвинутих країнах. Цей механізм дає змогу збільшити допомогу держави малому і середньому бізнесу, тому що процес видачі гарантій дуже складний і жоден банк не піде на те, щоб видати кредит малому підприємству, проходячи цей дуже складний процес. Тож насправді сам механізм дуже хороший.

Але давайте подивимося на цей законопроект. Крім того, що він, скажемо так, дає таку можливість – надавати державні гарантії, він також добавляє додаткову ціль, на яку можуть даватися державні гарантії, це «Укргідроенерго». Це взагалі жодного стосунку не має до надання гарантій на портфельній основі. Це взагалі дві різні теми, які треба окремо обговорювати в окремих законах.

Тому, на жаль, через цю редакцію, коли до хорошого механізму, який дасть змогу державі допомагати малому і середньому бізнесу, що постраждав від коронакризи, додається ще одна річ, яка жодного стосунку до цього не має, ми утримаємося від голосування за цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Батенко Тарас Іванович.

БАТЕНКО Т.І. Шановні друзі, ми здивовані вибірковим підходом у цьому законопроекті до окремого приватного акціонерного товариства, яке витягнули з-поміж інших важливих товариств, щодо якого Кабінет Міністрів хоче взяти свої боргові зобов'язання.

Ми розуміємо, що Українська держава й так несе великий тягар боргових зобов'язань, і до кінця року ми маємо виплатити близько 17 мільярдів доларів таких боргів. І що ми бачимо в цьому законопроекті? Ми бачимо, що в супровідних документах відсутнє належне обґрунтування граничного обсягу надання державних гарантій на портфельній основі до 5 мільярдів гривень. Ми бачимо, що в супровідних документах не наводиться інформація щодо можливого обсягу державних гарантій для забезпечення виконання боргових зобов'язань згаданого «Укргідроенерго» за кредитами, що залучаються для фінансування його інвестиційних проєктів. Фактично це може спричинити значні корупційні ризики та зловживання. І звільнення «Укргідроенерго» від сплати за надання державних гарантій є дискримінаційним щодо інших отримувачів державних гарантій.

Тому наша депутатська група «Партія «За майбутнє» буде утримуватися щодо голосування як стосовно цього законопроекту, так і супровідного законопроекту № 3598.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Папієв Михайло Миколайович.

ПАПІЄВ М.М., секретар Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую. Прошу передати слово народному депутату Колтуновичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колтунович Олександр Сергійович.

КОЛТУНОВИЧ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую, шановний Дмитре Олександровичу. «Опозиційна платформа – За життя». Насамперед ми чекали від влади, коли вносилися відповідні зміни до бюджету, серйозних структурних трансформацій і зміни пріоритетів бюджетної політики, адже цей бюджет – це консервація бідності: 74 гривні плюс до мінімальної пенсії та абсолютно неадекватне сприйняття реалій і викликів часу.

Щодо змін до бюджету, також дуже важливим є питання, що за шість місяців цього року є невиконання бюджету на 38,4 мільярда гривень, або на 7,8 відсотка плану.

Ще один дуже важливий момент. У нас же відбувається корекція планових показників для того, щоб занизити і показати якомога менше невиконання

бюджету. Тому в зв'язку з цим ми наполягаємо на тому, щоб нам був представлений абсолютно інший бюджет і реальні зміни до Бюджетного кодексу, які відобразатимуть реальне соціально-економічне становище в країні, які формуватимуть ресурсну базу для підвищення соціальних стандартів, а не подавати під соусом того, що нібито малому бізнесу дають 5 мільярдів гривень, зашивати сюди також питання «Укргідроенерго» та інших.

Тож ми не будемо підтримувати даного проекту закону, але, на наш погляд, важливим є і наступне питання порядку денного, яке також заслуговує на увагу, це законопроект № 3598. Він пов'язаний з даним проектом закону. Тому ми закликаємо парламент не підтримувати ці два проекти законів для того, щоб не давати можливості для фактично розбазарювання 5 мільярдів гривень.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тимошенко Юлія Володимирівна.

ТИМОШЕНКО Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги! Я прошу всього 2 хвилини уваги, тому що зараз приймаються два законопроекти, цей і наступний, які в принципі несумісні з існуванням фінансово стабільної держави. Просто вдумайтеся в те, що приймається. Я хочу, щоб ви всі замислилися над цим.

Першим законопроектом виділяється приватне підприємство «Укргідроенерго», якому ні сіло ні впало держава раптом збирається дати до 5 мільярдів гривень гарантій. Ви взагалі уявляєте, що це таке? Державна гарантія – це гроші, які потім будуть перекладені на державний бюджет за рахунок заробітних плат, пенсій тощо. Скажіть, будь ласка, скільки відкатів і хто за цей законопроект отримав? Ви можете провести внутрішнє дослідження в себе, серед «слуг народу»? Ви знаєте, що це голосування буде тестом: або всі в долі і в справі, або є люди, які ще за мораль, за якусь честь і совість. Скажіть, будь ласка, ви знаєте хоча б один закон в історії України, щоб поіменно приватному підприємству надавалися державні гарантії в обсязі 5 мільярдів гривень? Що ми робимо на позачерговій сесії замість того, щоб вирішити ключові питання держави?

Я просто думаю, що якщо буде прийнято цей законопроект і наступний, треба складати речі – і на фіг іти з цього парламенту. Тому що ніхто не розуміє ані державного інтересу, ані фінансів країни, ані рівності в бізнесі, бо ви для однієї корпорації створюєте унікальну перевагу для приватних структур.

Я закликаю всіх вас проголосувати «проти», якщо хтось щось розуміє взагалі в законодавчій діяльності.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, підготуйтеся, будь ласка, до голосування.

З мотивів – Шахов, і після цього переходимо до голосування. Більше бажаючих виступити немає, так?

Шахов Сергій Володимирович.

ШАХОВ С.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (одномандатний виборчий округ № 114, Луганська область, самовисуванець). Луганщина, депутатська група «Довіра». Шановні колеги! Ви уявляєте, що таке 5 мільярдів гривень? Я щойно приїхав з Луганщини. Немає доріг, немає води в людей, течуть дахи, інфраструктура зруйнована на 99 відсотків, поламані всі ліфти! За 5 мільярдів гривень можна побудувати нове місто для 100 тисяч людей, а ви хочете віддати 5 мільярдів гривень приватній компанії.

Шановні, я запрошую вас усіх у гості, зустрінемо з караваєм. Подивитесь, як люди живуть у Луганській області. У місті Лисичанську, як у кам'яному віці, сидять без води. По місту Сєверодонецьку, по всіх районах, по Міловському району, по Троїцькому району неможливо проїхати – ями, як могили. Я не один раз про це заявляв. Запрошую до Луганщини.

Ми за цей законопроект голосувати не будемо і підтримувати його не будемо.

Дякую.

Сергій Шахов, Луганщина, депутатська група «Довіра».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Готові голосувати? Поки готуються народні депутати до голосування, комітет пропонує прийняти за основу та в цілому. Немає заперечень?

Одна фракція проти. Хто ще проти? Чотири фракції проти. П'ять фракцій проти.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до статті 6 Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» (№ 3659). Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 213.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про направлення до комітету для підготовки на повторне перше читання проекту Закону «Про внесення змін до статті 6 Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» ([№ 3659](#)). Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 272.

Рішення прийнято. Дякую.

Наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо запровадження механізму надання державних гарантій на портфельній основі та врегулювання порядку сплати податкового боргу» ([№ 3598](#)).

Нам необхідно включити це питання до порядку денного сесії. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 243.

Рішення прийнято.

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 239.

Рішення прийнято.

До слова запрошується заступник міністра фінансів Шкураков Василь Олександрович.

ШКУРАКОВ В.О. Шановний пане Голово, шановна президіє, шановні народні депутати! До вашої уваги пропонується проект Закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо запровадження механізму надання державних гарантій на портфельній основі та врегулювання порядку сплати податкового боргу» ([№ 3598](#)). Зазначеним законопроектом вносяться зміни до статті 17 в частині можливості нового напрямку надання державних гарантій на портфельній основі. Статтю 17 відповідно буде скориговано і створено таку юридичну можливість.

Проектом також пропонується внести зміни до «Прикінцевих та перехідних положень» Бюджетного кодексу, якими буде передбачено надання можливості платникам податків, які здійснюють діяльність на підконтрольній території України і які мають податковий борг на тимчасово окупованій території Автономної Республіки Крим, здійснити погашення такого боргу. На сьогодні сума такого боргу становить 156,8 мільйона гривень.

Реалізація такого закону створить можливість для сплати боргів з місцевих податків та зборів, що виникли до дати тимчасової окупації, платниками-резидентами. Прошу підтримати та проголосувати за зазначений законопроект.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До слова запрошується голова підкомітету Комітету з питань бюджету Кузбит Юрій Михайлович.

КУЗБИТ Ю.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 101, Кіровоградська область, політична партія «Слуга народу»). Шановний Дмитре Олександровичу, шановні народні депутати і запрошені! Комітет з питань бюджету 1 липня розглянув законопроект № 3598 щодо внесення змін до Бюджетного кодексу.

У комітеті проаналізовано законопроект з урахуванням висновку Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради, а також зауважень бюджетного комітету і ГНЕУ до попереднього законопроекту [№ 3420](#), який повернуто уряду, та звернуто увагу на окремі питання, що відображено у листі-висновку комітету.

На відміну від попереднього законопроекту № 3420 даний законопроект містить більш чітке формулювання положень щодо портфельних гарантій, конкретизовано кредиторів і позичальників, уніфіковано застосування терміна «портфель», а також деталізовано сутність забезпечення часткового виконання боргових зобов'язань при наданні гарантій. Водночас пропонується додатково врегулювати інші питання, а саме щодо сплати податкового боргу, який виник на тимчасово окупованій території Криму і міста Севастополя, та щодо здійснення правочинів з державними деривативами.

За результатами розгляду законопроекту за участі Міністерства фінансів і Рахункової палати комітетом запропоновано уточнити положення законопроекту, а саме: виключити положення про можливість здійснення правочинів з державними деривативами за рахунок понадпланових запозичень; передбачити в рамках парламентського контролю у погодженні з Комітетом з питань бюджету, порядок відбору банків-кредиторів та умови надання портфельних гарантій; передбачити обов'язковість визначення відповідальності кредитора та надання суб'єктом господарювання забезпечення виконання зобов'язань за кредитом у правочині щодо надання портфельних гарантій.

Виключити положення про залучення борговим агентством юридичних осіб для надання послуг, необхідних для управління гарантійними зобов'язаннями. Виключити положення про поширення бюджетного законодавства щодо захищених видатків бюджету на платежі, пов'язані з виконанням гарантійних зобов'язань та внести необхідні техніко-юридичні уточнення.

Крім того, комітет вирішив рекомендувати Кабінету Міністрів у разі прийняття законопроекту при підготовці умов надання портфельних гарантій передбачити врегулювання особливостей обліку і звітності щодо них.

Враховуючи наведене, Комітет з питань бюджету рекомендує Верховній Раді законопроект № 3598 за результатами розгляду...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Вкладайтеся в час, будь ласка.

Прошу записатися на виступи від депутатських фракцій та груп.

Мамоян Суто Чолоєвич.

МАМОЯН С.Ч., член Комітету Верховної Ради України з питань правохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Прошу передати слово Колтуновичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колтунович Олександр Сергійович.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую, шановний Дмитре Олександровичу. Під час обговорення попереднього проекту закону я говорив, що це два законопроекти, які йдуть спільно і їх не можна підтримувати – ані перший, ані другий, оскільки вони обидва не несуть тих економічних параметрів економічної ефективності, про які треба говорити.

Але ми хотіли б звернути увагу в принципі в цілому на цей підхід щодо збільшення боргових зобов'язань. На сьогодні в нас склалася вкрай негативна ситуація, оскільки Державний бюджет України на 2020 рік сформований з дефіцитом майже у 200 мільярдів гривень. Нам є чим займатися в цьому періоді. Я ще раз наголошую на тому, що в нас серйозно не виконується дохідна частина бюджету, є падіння основних макроекономічних показників. Натомість ми бачимо, що вносяться зміни і в тому числі коректується Бюджетний кодекс України виключно з власних лобістських інтересів, а не в інтересах громадян України.

Тому з цієї точки зору ми вчергове звертаємося до представників і профільного комітету, і влади: по-перше, зверстати новий проект бюджету на 2020 рік, по-друге, показати реальні макроекономічні параметри і, по-третє, що не менш важливо, показати ресурсну базу для заявленого збільшення від 5 до 6,5 тисячі гривень мінімальної заробітної плати. Тоді ми будемо бачити реальну структуру і наповнення бюджету, і головне – видатків з державного бюджету.

Що стосується питання державних гарантій і таке інше, ми все одно розуміємо, що ці питання не будуть виконуватися, тому підтримувати їх не будемо.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юрчишин Ярослав Романович.

ЮРЧИШИН Я.Р., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Прошу передати слово Володимиру Цабалю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Цабаль Володимир Володимирович.

ЦАБАЛЬ В.В. Шановні колеги, хоча фракція «Голос» не голосувала за попередній законопроект, я закликав би вас підтримати цей законопроект, який створює рамку щодо зміни в Бюджетному кодексі, щоб уможливити механізм підтримки малого та середнього бізнесу. Всі ми знаємо, що в західному світі держава підтримує під час коронавірусу малий і середній бізнес в основному шляхом надання пільгових кредитів. А який ринковий механізм надання пільгових кредитів? Це державні гарантії, коли банк видає кредити на комерційних умовах, але за рахунок державної гарантії замість застави кредит стає дешевший.

Що сталося в нас? У нас держава також хотіла допомогти малому і середньому бізнесу, який постраждав від коронакризи. Але, на жаль, жоден банк не готовий, скажемо так, займатися тяжким процесом видачі гарантій для невеликого кредиту, і тому склалася така ситуація, що реальні гарантії можуть одержати лише великі підприємства, а малі банкам не цікаві. Тому ми придумали такий механізм, який дає можливість банкам без складного процесу видачі гарантій видавати пільгові кредити малому і середньому бізнесу, допомагати їм справитися з кризою, а держава даватиме гарантію вже на портфель кредитів.

Тут є дві переваги: по-перше, ми уможливуємо допомогу малому і середньому бізнесу, а не лише великому, а по-друге, це зменшує корупційні ризики. Бо, вибачте, коли держава дає гарантію, то корупційні ризики високі, а коли видає комерційний банк, ризики значно нижчі, тому що він знає, що коли клієнт збанкрутує, то збанкрутує не лише держава, а й банк. Тож прошу підтримати цей законопроект.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юлія Володимирівна Тимошенко.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Дорогі друзі, я прошу ще 2 хвилини уваги і хочу подякувати тим депутатам з фракції «Слуга народу» і всім опозиційним фракціям, які не підтримали надання державної гарантії в розмірі 5 мільярдів гривень приватному підприємству, поіменно вказаному в законопроекті. Але зараз розгортається друга частина Марлезонського балету. Я хочу, щоб ви знали, про що цей законопроект. Він про те, що Кабінет Міністрів вибиратиме на свій розсуд окремі приватні компанії і чомусь надаватиме їм державні гарантії, як вказано в законопроекті, наприклад, звільняючи ці приватні підприємства від обов'язку надання майнового або іншого забезпечення виконання зобов'язань та сплати до Державного бюджету України плати за отримання державних гарантій. Іншими словами, всі, які проголосують зараз за цей законопроект, дадуть корупційне право уряду з сотень тисяч приватних компаній за якимись невідомими критеріями вибрати якісь конкретні приватні компанії і надати державну гарантію. Це означатиме, що ці підприємства, вибрані за відкати урядом, з цією державною гарантією ітимуть у банк і братимуть кредити, які потім не будуть повернуті, і держава з бюджету за це платитиме за своїми гарантіями.

Я просто подумала, що в мене галюцинація, коли побачила, що міністр фінансів вийшов підтримати цей законопроект. Жоден міністр фінансів при пам'яті, у доброму розумі і некорумпований ніколи в житті не допустив би потрапляння такого законопроекту в парламент. Тому я закликаю всіх проголосувати проти цієї корупції та антикорупційний комітет розглянути цей законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шахов Сергій Володимирович.

ШАХОВ С.В. Депутатська група «Довіра», Луганщина. Шановні колеги, цей законопроект включає в себе три речі, які не можна поєднувати. Ми, група «Довіра», проголосували б за цей законопроект, але не за всі норми разом. Тут є раціональне зерно, але ми не можемо сьогодні поєднати і банківську гарантію, і деривативи і таке інше. Група «Довіра» не підтримуватиме цього законопроекту.

Ми також ми вимагаємо поставити на розгляд і підтримати законопроект про *free*-зони в Луганській та Донецькій областях, який ми вимагаємо розглянути чотири роки, і дати можливість малому, середньому, великому бізнесу нормально жити, розвиватися, надавати інвестиції в ті зони, де йде війна. Що ви сьогодні пропонуєте? Ви пропонуєте банківську гарантію і не даєте банкам грошей. Як банківська система повинна працювати? У даному разі цей законопроект не буде підтриманий депутатською групою «Довіра».

Дякую. Сергій Шахов, Луганщина.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, зараз з мотивів – Кузбит, після того переходимо до голосування.

Усі бажаючі виступили? Запросіть народних депутатів до залу.

Від «Слуги народу» – Кузбит Юрій Михайлович.

КУЗБИТ Ю.М. Шановні колеги, враховуючи наведене, Комітет з питань бюджету рекомендує Верховній Раді законопроект № 3598 за результатами розгляду в першому читанні прийняти за основу та в цілому як закон з урахуванням пропозицій, наведених у листі-висновку комітету.

Дякую за увагу. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, переходимо до голосування. Будь ласка, підготуйтеся до голосування. Готові голосувати? Питання: комітет рекомендує прийняти за основу та в цілому, скільки фракцій проти? Раз, два, три, чотири.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо запровадження механізму надання державних гарантій на портфельній основі та врегулювання порядку сплати податкового боргу» (№ 3598). Готові голосувати?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. За основу!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я сказав: прийняти законопроект № 3598 за основу. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 215.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про направлення до комітету для підготовки на повторне перше читання проекту Закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо запровадження механізму

надання державних гарантій на портфельній основі та врегулювання порядку сплати податкового боргу» (№ 3598).

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 264.

Рішення прийнято.

Дякую.

Представник Президента України у Верховній Раді України Руслан Олексійович Стефанчук.

СТЕФАНЧУК Р.О., представник Президента України у Верховній Раді України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Вельмишановні колеги, Президент направив до Верховної Ради листа з тим, щоб у сьогоднішньому порядку денному прибрати законопроекти [№ 3809](#), [№ 3708](#) та [№ 3708-1](#).

Прошу врахувати це під час розгляду питань порядку денного.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Переходимо до наступного питання. Шановні колеги, на ваш розгляд запропоновано проект Закону «Про внесення змін до додатків № 3 та № 6 до Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» щодо фінансового забезпечення проведення виборів» ([№ 3712](#)) та проект закону [№ 3712-1](#) (*Шум у залі*).

Шановні колеги, вибори не будемо фінансувати? А можна трохи тихіше? А то таке враження, що ви їх уже виграли.

Готові голосувати?

Ставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денного сесії зазначених законопроектів. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 325.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 261.

Рішення прийнято.

Слово для доповіді надається народному депутату України Забуранній Лесі Валентинівні.

ЗАБУРАННА Л.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 216, м. Київ, політична партія «Слуга народу»). Шановний головуючий! Шановні колеги! Відповідно до Конституції України 25 жовтня цього року мають відбутися

місцеві вибори. За законодавством місцеві вибори призначаються не пізніше ніж за 70 днів до дня виборів, а виборчий процес розпочинається за 50 днів до дня перших місцевих виборів. Наші виборці висловлюють стурбованість щодо підготовки таких виборів через оголошену пандемію коронавірусу у світі та карантинні заходи в Україні.

Основною проблемою в організації місцевих виборів є їх фінансове забезпечення, адже частину коштів за таким напрямом було направлено до фонду боротьби з коронавірусною хворобою. Тому, беручи до уваги позицію ЦВК, викладену в її рішенні № 100 від 5 червня 2020 року, належить вирішити питання фінансування місцевих виборів у 2020 році, виборів народного депутата України в одномандатному виборчому окрузі № 208 шляхом відновлення відповідних ресурсів.

У законопроекті пропонується збільшити видатки на Центральну виборчу комісію на 1,3 мільярда гривень та зменшити на таку суму видатки фонду боротьби з гострою респіраторною хворобою COVID-19.

Отже, прийняття законопроекту дасть змогу забезпечити належну підготовку та проведення чергових і перших місцевих виборів, а також проміжних виборів народного депутата України в одномандатному виборчому окрузі № 208 (Чернігівська область).

Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Лесю Валентинівно.

Народний депутат України Лозинський Роман Михайлович щодо альтернативного законопроекту № 3712-1.

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М. Фракція «Голос». Шановні українці, колеги депутати, наші громади обдирають дуже послідовно. На громади і на місцеве самоврядування з кожним днем скидають усе більше фінансових обмежень, обтяжень. І хто має платити? Громади. Це стосується боротьби з пандемією. Ми знаємо, що значна частина тих 60 мільярдів гривень, які виділено на боротьбу з пандемією, ідуть зараз невідомо куди. Хочуть уже, щоб вони йшли на Феофанію, на ремонти офісів чиновників і таке інше.

Така сама логіка була, коли забирали гроші з проведення виборів. Як можна забирати кошти з проведення виборів, які забезпечать конституційне право українців на волевиявлення? Як можна забирати гроші з проведення виборів, тим самим вбиваючи незалежність і об'єктивність, у тому числі у встановленні результатів?

Ми прекрасно розуміємо, що лівовою часткою організації виборів є організація виборчих комісій. Правда ж? І ми дуже добре розуміємо, що тільки-но на плечі партій впаде пряме фінансування виборчих комісій, часто тіньове, часто неофіційне, тоді й буде найбільша проблема. Ці люди, підплачені і проплачені партіями, визначатимуть результати на користь цих партій.

Тому абсолютно правильно повернути кошти на проведення виборів. Але звідки ці кошти повертати? Нам пропонують знову з коштів, які мають іти на премію лікарям, на захисні костюми та інше обладнання. Це неправильна логіка. Саме тому я зареєстрував альтернативний законопроект, щоб забрати ті кошти, які зараз компенсують латифундистам, аграріям. Не малому і середньому фермеру на пільгові кредитні програми, а величезним агрохолдингам, які постійно висмоктують гроші з бюджету. Кошти – громадам, кошти – лікарям, а не латифундистам!

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу записатися на виступи від депутатських фракцій та груп: два – за, два – проти.

Соболев Сергій Владиславович.

СОБОЛЄВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). «Батьківщина». У мене велике прохання підтримати рішення щодо фінансування місцевих виборів. Це дуже добре, що зняли попереднє питання, де чомусь призначалися вибори виключно лише до обласних рад і в місті Києві, а також міського голови Києва.

Але єдине застереження, яке висловлює фракція «Батьківщина», щодо того, звідки ці кошти направляються. Направлення цих коштів із фонду, який виділявся спеціально на подолання коронавірусу, на наш погляд, могло б відбуватися і Міністерством фінансів, бо згідно з Бюджетним кодексом кошти, які перерозподілялися їм, можуть ним і назад повертатися. Тому в нас велике прохання врахувати всі необхідні заходи, які треба ще провести, і все-таки ухвалити окреме рішення щодо порядку фінансування для того, щоб зберегти найважливіші речі, які були закладені під боротьбу з коронавірусом.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юрчишин Ярослав Романович.

ЮРЧИШИН Я.Р. Прошу передати слово Бобровській Соломії.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бобровська Соломія Анатоліївна.

БОБРОВСЬКА С.А., секретар Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Добрий день, шановні колеги! Ви знаєте, безперечно, абсолютно правильна ідея законопроекту. Проте ми все-таки будемо просити, щоб ви підтримали законопроект, який ініціював наш колега Роман Лозинський. Пояснюю

ще раз чому. Тому що це інше джерело забирання коштів і фактично повернення громадам коштів на вибори, і це має бути не з фонду COVID-19. Ми добре розуміємо, що друга хвиля невідомо коли наринє на нас, що нас чекає у вересні, в жовтні та в листопаді і яким чином ми будемо потім утримувати весь цей необхідний багаж, який маємо зробити для захисту населення, а громади вже не будуть спроможні.

Тому ми акцентуємо і просимо підтримати, щоб усе-таки кошти забрати не з фонду COVID-19, а з тих фондів, які ми не бачимо і де часто забирають, де є такі гарні лазівки для забирання цих коштів, а саме з фондів фінансування латифундистів і МВС, які на відміну від медиків отримують регулярні надбавки, і навіть ті, які не працюють з COVID-19, з населенням.

Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нестор Іванович Шуфрич.

ШУФРИЧ Н.І., голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую, шановний головуєчий. Шановні колеги! Хочу нагадати, дійсно, історичне, дуже відповідальне голосування, коли ми попереджали, що, мабуть, не за рахунок виборів треба фінансувати боротьбу з COVID-19. Ми тоді низку джерел надходжень до коронавірусного фонду пропонували, щоб подолати цю трагедію.

Подивіться, що відбувається. Червону картку оголосили українцям у Європі. І це – влада? Сьогодні українці дивляться й запитують: «А ми хіба не відбули два місяці на карантині?! Ми ж чесно все зробили, як нас просили Президент і влада». А що вони зараз мають? Те, що принизливо не мають можливості поїхати відпочивати до країн Європи.

Ми тоді благали: не беріть грошей з виборів, тому що вибори треба буде проводити. Ні, забрали гроші. А зараз – навпаки? То скажіть, будь ласка, де відповідальність перед людьми?!

На сьогодні в нас ІФА-тести (це інформація, яку я отримав, ми будемо перевіряти, бо це злочин) прирівнюють до ПЛР-тестів. Коли нам говорять, що в нас більше 10 тисяч тестів на добу, то це з ІФА-тестами! А спробуйте з ваучером на ІФА-тест кудись поїхати. Там, на кордоні, вам і скажуть, що треба з ним робити і куди з ним піти. То ми вважаємо, що це нахабство – забирати кошти з коронавірусного фонду, коли ми на першому місці за темпами поширення цієї хвороби.

Вважаємо, що голосувати та знімати гроші з коронавірусного фонду – це злочин, який зараз держава і влада хочуть зробити. Ми маємо захистити людей і допомогти їм.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Саврасов Максим Віталійович.
Гончаренко Олексій Олексійович.

ГОНЧАРЕНКО О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 137, Одеська область, самовисуванець). «Європейська солідарність». Шановні друзі! Три місяці тому ми казали (я був автором альтернативного проекту змін до бюджету): не забирайте грошей з виборів, доведеться ж повертати, нам ще вибори проводити. Але ні, забираємо. Ну, все як завжди – повна непрофесійність. Звичайно, зараз треба повертати. Так, треба повертати.

Однак якщо ми кажемо про місцеві вибори, то, напевно, треба спочатку підбити підсумки тих виборів, які закінчилися рівно рік тому. Ви всі, партія «Слуга народу», отримали монобільшість і повну владу в країні. І які результати? Що ви продемонстрували людям? Рік минув, настала епоха відповідальності, прийшов час звітувати.

Ви казали у своїй передвиборній програмі, цитую: «Партія «Слуга народу» йде на дочасні парламентські вибори, щоб привести у Верховну Раду порядних людей, які служитимуть Україні та своїм виборцям».

А що насправді привели? Івалтівника, фальсифікаторів, корупціонерів, маніпуляторів. Що вам вдалося зробити? Збагатити український фольклор: собаку за комуналку, неякісні діти, табу, корабельна сосна і багато чого іншого, що ви, дійсно, принесли. А кому ви служите? Ну, точно не народу – олігархам. А сьогодні до порядку денного Зеленський ставив питання про те, щоб зняти обмеження щодо зарплат топ-посадовців, декількох тисяч людей, щоб вони знову отримували сотні тисяч гривень.

Ось кому ви насправді служите. Тож настав час відповідати за все, що ви обіцяли. Тому я як представник фракції, яка з першого дня єдина в цьому залі була в опозиції до вас (пане Давиде Арахамія, лідер фракції «Слуга народу», ви як завжди зайняті, якісь «терки» у вас), я звертаюся до вас і викликаю вас на дебати, щоб ви розповіли, що ви зробили за рік. Настав час відповідати – відповідайте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, з мотивів – Батенко, Бакунець (*Шум у залі*). Ні, два виступи від «Довіри» не буде.

Батенко, Бакунець, після того переходимо до голосування. Будь ласка, запросіть народних депутатів до залу.

Батенко Тарас Іванович.

БАТЕНКО Т.І. Колеги, позиція депутатської групи «Партія «За майбутнє» така. Коли у березні 2020 року виконавча влада забирала кошти зі статті щодо проведення виборів у 2020 році і напомпувала ним фонд боротьби з COVID-19, це була ознака страху влади за вибори в країні. Ми не повинні боятися цих виборів, і це показала, зокрема, Республіка Польща, наш найближчий сусід, провівши вчора президентські вибори в країні, провівши достойно, з хорошим для себе результатом, зі стабільним результатом.

Тому, друзі, ми переконані, що треба забрати кошти з того ж фонду, куди він і був наpomпований, – фонду боротьби з COVID-19. І ми голосуємо за законопроект № 3712. Не біймося виборів у країні!

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бакунець Павло Андрійович.

БАКУНЕЦЬ П.А., член Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (одномандатний виборчий округ № 122, Львівська область, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Львівщина, депутатська група «Довіра». Шановні колеги! Ми сьогодні повернулися з виборчих округів, і багато наших земляків запитують, чи буде дотримана Конституція України і чи будуть проведені восени вибори. Багатьох людей цікавить це питання.

Звичайно, що нам в останній пленарний тиждень потрібно прийняти багато законопроектів для того, щоб восени відбулися вибори. Саме цей проект закону один з них. Нам потрібно додати 1 мільярд гривень, щоб забезпечити фінансування виборів до місцевих рад восени.

Депутатська група «Довіра» за вибори восени, тому ми підтримуємо даний законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Голова підкомітету Комітету з питань бюджету Саламаха Орест Ігоревич. Після цього голосуємо.

САЛАМАХА О.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 121, Львівська область, партія «Слуга народу»). Шановний Дмитре Олександровичу, шановні народні депутати і запрошені! Комітет з питань бюджету на своєму засіданні 1 липня розглянув законопроекти № 3712 та № 3712-1, метою яких є врегулювати питання фінансового забезпечення проведення виборів у 2020 році, і звернув увагу на таке. Відповідно до положень чинного законодавства з питань організації проведення виборів у законопроекті № 3712 враховано висновки ЦВК щодо необхідних обсягів коштів для підготовки і проведення у 2020 році чергових та перших місцевих виборів, і проміжних виборів народного депутата України, що викладені у постанові ЦВК № 100 та надіслані до Верховної Ради.

Законопроект № 3712 збалансований за показниками державного бюджету, його прийняття підтримується Міністерством фінансів. Законопроект № 3712-1 хоча і збалансований, але має недоліки нормотворчого характеру та не узгоджений з рішенням ЦВК.

За результатами обговорення комітет ухвалив таке рішення. Розглянувши законопроекти № 3712 і № 3712-1, керуючись положенням статті 110 Регламенту Верховної Ради, рекомендувати Верховній Раді за результатами розгляду в першому читанні законопроект № 3712 прийняти за основу та в цілому.

Водночас 3 липня Верховною Радою було прийнято законопроекти [№ 3776](#) та [№ 3664](#), згідно з якими внесено зміни до Державного бюджету України на 2020 рік та змінено показники видатків. Тому в разі прийняття законопроекту № 3712 у додатку № 1 до нього необхідно уточнити підсумкові показники. Відповідно Комітету з питань бюджету разом з Головним юридичним управлінням Апарату Верховної Ради при оформленні на підпис Голові Верховної Ради законопроекту № 3712 належно внести необхідні техніко-юридичні уточнення. Прошу підтримати.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Готові голосувати? Будь ласка, запросіть народних депутатів до залу.

Шановні колеги, комітет пропонує прийняти за основу та в цілому з урахуванням необхідних техніко-юридичних правок. Усі готові будуть голосувати? Добре. Спочатку за основу, після цього в цілому.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до додатків № 3 та № 6 до Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» щодо фінансового забезпечення проведення виборів» (№ 3712).

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 332.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в цілому з необхідними техніко-юридичними правками проекту Закону «Про внесення змін до додатків № 3 та № 6 до Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» щодо фінансового забезпечення проведення виборів» ([№ 3712](#)).

Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 330.

Рішення прийнято. Закон прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення зміни до пункту 3 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про внесення змін до Регламенту Верховної Ради України щодо вдосконалення електронної форми документообігу у Верховній Раді України» ([№ 3720](#)).

Шановні колеги, може, це питання приймемо без обговорення? Ми просто переносимо строки (*Шум у залі*). Там ідеться лише про перенесення строків.

Голосуємо за основу та в цілому.

Ставлю на голосування пропозицію... (*Шум у залі*).

Ірино Володимирівно, у нас ще багато законопроектів, щодо яких усі виступлять. Давайте приймемо без обговорення. Ірино Володимирівно, ну, я вас дуже прошу, адже йдеться про перенесення строків!

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення зміни до пункту 3 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про внесення змін до Регламенту Верховної Ради України щодо вдосконалення електронної форми документообігу у Верховній Раді України» (№ 3720).

Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 302.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в цілому з необхідними техніко-юридичними поправками проекту Закону «Про внесення зміни до пункту 3 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про внесення змін до Регламенту Верховної Ради України щодо вдосконалення електронної форми документообігу у Верховній Раді України» ([№ 3720](#)).

Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 306.

Рішення прийнято. Закон прийнято (*Шум у залі*).

Шановні колеги, зараз виступ з мотивів буде обов'язково.

Наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення змін до Повітряного кодексу України щодо удосконалення механізму справляння державних зборів за кожного пасажера, який відлітає з аеропорту України, та за кожену тонну вантажу, що відправляється чи прибуває до аеропорту України» ([№ 2424](#)).

На трибуну запрошується голова підкомітету Комітету з питань транспорту та інфраструктури Павловський Петро Іванович.

Шановні колеги, це друге читання. Хто наполягатиме на поправках? (*Шум у залі*). Обов'язково, коли виступи з мотивів будуть наступного разу.

Можемо голосувати? Добре. Дякую.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками проекту Закону «Про внесення змін до Повітряного кодексу України щодо удосконалення механізму справляння державних зборів за кожного пасажера, який відлітає з аеропорту України, та за кожену тонну вантажу, що відправляється чи прибуває до аеропорту України» (№ 2424).

Ну, запитали, сказали, що ніхто не наполягає. Тарасе Івановичу, я вже ставлю на голосування, вибачте (*Шум у залі*).

Готові голосувати?

Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 256.

Рішення прийнято. Законопроект прийнято в цілому з техніко-юридичними правками.

Покажіть по фракціях і групах.

З процедури – Герасимов.

ГЕРАСИМОВ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги, шановні українці! Ви знаєте, не буває більш важливих законів чи менш важливих законів, бо від кожного рішення, яке приймається в цьому залі, залежить доля українців, без різниці, чи це стосується бізнесу, чи соціальної сфери, чи сфери інвестицій, чи правоохоронної сфери.

Саме тому процедура обговорення будь-якого законопроекту виписана не для того, щоб його не проводити, а для того, щоб люди могли обмінятися думками, і під час цього обміну, між іншим, як ми бачили, неодноразово змінюється позиція певних фракцій і груп. Чому? Тому що викриваються недоліки тих рішень, які можуть бути прийняті тут без обговорення.

Тому, шановний Дмитре Олександровичу, велике прохання, якщо хоча б одна фракція вимагає обговорення, проводити це обговорення і приймати більш зважено рішення.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, безперечно, ви маєте рацію, але законопроект, який ми проголосували без обговорення, не стосувався ані економіки, ані політики, ані соціальної сфери, а лише перенесення строків введення електронного документообігу у Верховній Раді України. Думаю, що це найменше з того, що може цікавити в рамках обговорення народ України.

Дякую.

Наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо соціального захисту населення в період карантину, пов'язаного з запобіганням виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)» ([№ 3486](#)) та проект [№ 3486-1](#).

Нам необхідно прийняти рішення про те, щоб розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 237.

Рішення прийнято.

До слова запрошується голова Комітету з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів Третякова Галина Миколаївна. Ви від авторів і від комітету? Дайте, будь ласка, 4 хвилини.

ТРЕТЯКОВА Г.М., голова Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую, шановний головуючий. Шановні народні депутати! Законопроектом № 3486 вносяться зміни до Закону «Про зайнятість населення», Закону «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття» та Закону «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні».

Закони, які було прийнято нами в березні, почали діяти, і Державна служба зайнятості під час COVID-19 захистила більш ніж 188 тисяч громадян, які отримали своє робоче місце за рахунок того, що ця служба почала працювати в новому режимі. Крім того, частковою зайнятістю, а це нова процедура, відповідно до якої діє Державна служба зайнятості, було охоплено близько 20 тисяч українців.

Таким чином, цей законопроект є результатом того, що потрібно врахувати технічні неузгодженості у законах на підставі вже діючого механізму. Зокрема, пропонується не допускати зняття з обліку безробітного, який не приходить до Державної служби зайнятості впродовж 30 і більше днів через те, що в нас COVID-19. Передбачити можливість встановлення статусу безробітного, якщо інформація надається електронними засобами. Конкретизуються підстави для отримання підприємствами допомоги по частковій зайнятості.

Крім того, у законопроекті пропонується привести у відповідність строки, в які роботодавці повідомляють відповідний територіальний центр про заплановане масове звільнення працівників. Передбачається зменшення з 12 до 6 місяців період перебування в трудових відносинах та сплати страхових внесків, що дають право скористатися допомогою по частковому безробіттю, а також збільшення строків надання підприємствам з числа великого бізнесу допомоги по частковому безробіттю. Крім того, визначається, що порядок допомоги по частковому безробіттю встановлюється не Міністерством соціальної політики, а Кабінетом Міністрів України, розширюється коло осіб, які мають право на одноразове отримання ваучера для перепідготовки або підвищення кваліфікації. Законопроектом також пропонується дозволити головам сімейних фермерських господарств сплачувати єдиний соціальний внесок за себе та за членів сімейного фермерського господарства.

Законопроект підтримує Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України, яке каже, що він може бути прийнятий за основу з наступним урахуванням зауважень, спільний представницький орган репрезентативних всеукраїнських об'єднань профспілок, спільний представницький орган сторони роботодавців, а також Уповноважений Верховної Ради України з прав людини.

Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів на своєму засіданні 27 травня 2020 року розглянув вказаний законопроект та ухвалив рішення рекомендувати парламенту прийняти його за основу.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Галино Миколаївно.

Слово для співдоповіді надається автору альтернативного законопроекту народній депутатці України Королівській Наталії Юрїївні. Будь ласка.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановні колеги, шановні присутні! Влада в нашій країні вирішила, що шляхом боротьби з бідністю можна просто боротися з бідними. Можна створювати такі умови, за яких у людей просто не буде ніяких шансів вижити в нашій країні.

Я хочу навести вам декілька цифр. Борги із виплати заробітної плати в Україні вже перевищили 3 мільярди гривень, борги за житлово-комунальні послуги перевищили 60 мільярдів гривень, а безробіття просто шалено галопує. У нас лише офіційно безробітних більше 500 тисяч людей, а за неофіційними даними, більше 2 мільйонів людей. Ми всі бачили цифри статистики, як падає промислове виробництво, як скорочуються підприємства малого та середнього бізнесу в нашій країні.

Так, цей законопроект має соціальну спрямованість, але ж ми дуже добре розуміємо, що не можна сьогодні не приймати комплексного рішення, бо треба рятувати економіку та захищати людей, треба підтримати наших промисловців, підприємців, фермерів, треба досконало змінювати податкову та митно-тарифну політику, змінювати фінансово-кредитну систему. А ось такі точкові рішення, на жаль, нічим не допоможуть країні, не допоможуть людям. Треба сьогодні приймати антикризовий план порятунку країни та захисту людей.

Тому «Опозиційна платформа – За життя» вимагає розглядати комплексне рішення, а не приймати тут будь-що задля того, щоб лише людям щось сказати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, є необхідність обговорити цей законопроект? Будь ласка, запишіться на виступи: два – за, два – проти.

Народний депутат Кучер Микола Іванович, депутатська група «Довіра». Будь ласка.

КУЧЕР М.І., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 17, Вінницька область, самовисуванець). Прошу передати слово Ларисі Білозір.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лариса Білозір. Будь ласка.

БІЛОЗІР Л.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 15, Вінницька область, самовисуванець). Вінниччина, депутатська група «Довіра». Шановні колеги, шановні українці! Від початку карантину минуло 3,5 місяця, і ми вже бачимо масштаби потрясінь нашої економіки. Вона взагалі прирівнюється до повоєнної, і треба готуватися, що це буде тривалий час.

За оцінками Торгово-промислової палати України, через карантин зупинили роботу 700 тисяч підприємців та підприємств малого бізнесу, кількість безробітних зросла до 2,2 мільйона чоловік. Визнають навіть набагато більші цифри, у травні ми маємо збільшення безробіття на 50 відсотків порівняно з минулим роком. Насправді в середньому зберегти одне робоче місце в п'ять разів дешевше, ніж створити нове. Тому наше завдання допомогти безробітним, допомогти працівникам, роботодавцям прилаштуватися до нових реалій.

Дійсно, 17 березня ми прийняли перший антикоронавірусний, антикризовий закон, далі був закон від 30 березня, загалом уже є більше десяти таких законів.

Наша група «Довіра» підтримуватиме цей законопроект, тому що в ньому пропонується внести важливі зміни до законів «Про зайнятість населення», «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття». Ви знаєте, дуже важливо, що ми передбачаємо в ньому допомогу по частковому безробіттю, тому що на сьогодні роботодавці мають проблеми зі збереженням кадрового резерву, зупиняється виробництво, є питання з тривалістю робочого дня.

У законопроекті також пропонується врегулювати питання, не пов'язані з проблемами карантину, але дуже важливі, коли, наприклад, кошти, які надійшли до державного бюджету від сплати адміністративних податків і пені, можуть використовуватися Фондом соціального захисту інвалідів для надання роботодавцям компенсацій.

Тому група «Довіра»...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Полякова Антона Едуардовича, депутатська група «Партія «За майбутнє».

ПОЛЯКОВ А.Е., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (одномандатний виборчий округ № 206, Чернігівська область, політична партія «Слуга народу»). Чернігівщина, депутатська група «Партія «За майбутнє». Добрий день! Хочу долучитися до зауважень своїх колег, адже частина положень законопроекту, дійсно, не відноситься до його предмета.

Звісно, всі ініціативи щодо боротьби та захисту нашого населення ми підтримуємо, але хочеться зауважити, що такі дії повинні бути не лише під час пандемії коронавірусу, а й завжди. Це по-перше.

По-друге, ми неодноразово закликали Кабінет Міністрів розробити узгоджену програму для виходу з економічної кризи під час другої хвилі пандемії коронавірусу, яку ми чекаємо вже восени, але пан Шмигаль нічого не робить. Чомусь ми приймаємо закони, за якими не відбувається жодних дій.

До того ж я хочу ще зауважити, що до цього законопроекту немає ніякого фінансово-економічного обґрунтування, немає відповідних розрахунків, тому, щоб не було так, як з перекиданням грошей на вибори: спочатку забрали, потім

повернули, щоб ці кроки були зважені, і ми, дійсно, допомогли нашому населенню.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Запрошується до слова народна депутатка Славицька Антоніна Керимівна, фракція політичної партії «Опозиційна платформа – За життя».

Нестор Іванович Шуфрич. Будь ласка.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, шановний головуючий. Безумовно, допомога потрібна, але це дивно звучить після того, як шановна голова комітету говорить, що не треба народжувати поганих дітей. Були вибачення, але я вважаю, що ці речі є незабутніми в сучасній історії.

Сьогодні ми маємо зробити так, щоб не за залишковим принципом шукати якісь крихти для дітей, а зробити пріоритетною національну політику щодо забезпечення наших дітей достатком у тих умовах, коли цього не можуть зробити на відповідному рівні їхні батьки. Ми маємо бути соціальною державою.

А що ми робимо? Ми витрачаємо близько 5 мільярдів доларів на дороги. Ну, люди добрі! Дороги – це чудово. Усі знають, що за ці кошти можна побудувати 1,5 тисячі кілометрів сучасного автобану. Я наведу приклади: дорога зі Львова на Київ, дорога з Дніпропетровська на Київ і дорога Київ – Харків. Тобто ми могли б, дійсно, зробити непогану справу.

На що витрачаються ці гроші з жовтня до грудня? Цим будуть займатися всі – від НАБУ до Рахункової палати, тому що таких відкатів, які сьогодні дають за будівництво доріг, ніколи в історії незалежної України ніхто не вимагав. Януковичу, Порошенку та решті ще треба вчитися у вас, як це робити. Тож підвищуйте доходи, боріться з контрабандою. Де 100 мільярдів гривень від подолання контрабанди? Оці гроші треба давати дітям і пенсіонерам. А те, що сьогодні в нас мінімальна пенсія на рівні 50 доларів, – це ганьба влади! Ганьба!

Дякую за увагу.

Веде засідання Голова Верховної Ради України

РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Цимбалюк Михайло Михайлович.

ЦИМБАЛЮК М.М., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»).* «Батьківщина». Шановні колеги! Сьогодні в нас є дві новини. Одна – погана, про те, що Президент заветував закон (проект [№ 2030](#)), яким ми звільняли від сплати адміністративного збору при реєстрації громадських організацій осіб з інвалідністю, фізичних осіб – підприємців, що є особами з інвалідністю, та осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської

аварії, а також внутрішньо переміщених осіб. За законом, якби його не заветував Глава держави, було б надано можливість найбільш незахищеним соціальним категоріям громадян здійснювати елементарні реєстраційні дії.

Що дивує? Що хтось (наголошую, я не вірю, що це Глава держави) від імені Президента написав дві нісенітниці, коли повертали цей закон до парламенту. Перша, що в разі його прийняття буде створено підґрунтя для маніпуляцій і зловживань, внаслідок яких зростуть витрати коштів платників податків. А в другому абзаці, вочевидь забувши про цю страшилку, хтось від імені Глави держави пише, що закон не потребує узагалі видатків з державного бюджету і не є настільки важливим.

Шановні колеги, це те, що неприємно. І ми знову, оскільки проект постанови про оголошення дня виборів, Слава Богу, знято, сьогодні будемо голосувати за закон про підвищення відповідальності за порушення правил дорожнього руху, у тому числі водіння в нетверезому стані.

Я хотів би сказати про інше. Фракція «Батьківщина» підтримує законопроект № 3486, а в разі його непідтримання ми будемо голосувати за проект № 3486-1, бо саме ці законопроекти стоять...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я бачу, що Геращенко хоче виступити з мотивів. Після цього переходимо до голосування. Запросіть народних депутатів до залу.

Геращенко Ірина Володимирівна. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні українці, влада програла боротьбу з пандемією. Ми нагадаємо, що було виділено 64 мільярди гривень платників податків на боротьбу з пандемією, з них уже половину розтрачено на так званий ремонт доріг, який відбувається часто без тендерів і став розпилком, а не ремонтом. Сьогодні про те, що Україна знаходиться в червоній зоні по COVID-19, говорять наші іноземні колеги, партнери, сусіди, тому що є недовіра до української статистики, тому що Україна залишається країною, де один з найнижчих у Європі рівнів тестування на COVID-19, а щоб провести тест, потрібно сплатити від 2 до 4 тисяч гривень. Звичайно, це не по кишені пересічному українцю. Хоча 64 мільярди гривень українців було виділено в тому числі й на це тестування. Не відбувається насправді страхування медиків, жоден з них не отримав виплат по так званому зараженню...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Переходимо до голосування, запросіть народних депутатів до залу.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо соціального захисту населення в період карантину, пов'язаного з запобіганням виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)» ([№ 3486](#)).

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 319.

Рішення прийнято.

Наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо забезпечення права працівників державних сільськогосподарських підприємств, установ, організацій на одержання земельної частки (паю)» ([№ 3012-2](#)). Це повторне перше читання.

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 254.

Рішення прийнято.

До слова запрошується голова Комітету з питань аграрної та земельної політики Сольський Микола Тарасович. Дайте 4 хвилин, він виступить і від авторів, і від комітету.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т., голова Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний головуєчий, шановні колеги! На ваш розгляд внесено проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо забезпечення права працівників державних сільськогосподарських підприємств, установ, організацій на одержання земельної частки (паю)» ([№ 3012-2](#)).

Про що даний законопроект? У 90-х роках минулого століття в Україні відбувалося роздержавлення державних підприємств, у тому числі колишніх колгоспів. Абсолютна більшість місцевих жителів, які працювали в цих колгоспах (ми говоримо про сільське населення), отримали частку (пай). Разом з тим близько 600 тисяч гектарів – це землі, які залишилися в користуванні державних підприємств, і жителі цих громад землі не отримали.

Які це підприємства? Це підприємства, які знаходяться в підпорядкуванні Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України, такі, наприклад, як «Конярство України», «Ліктрави» та інші, це підприємства Національної академії аграрних наук, Державної пенітенціарної служби, Міністерства оборони, Міністерства освіти і науки та інших відомств.

Що відбувається на цих підприємствах? На жаль, це правда, що відсутність нормальних законодавчих механізмів щодо здачі в оренду призводить до того, що де-факто ця земля передається в оренду за договорами, які мають ознаки оренди, але ховаються, наприклад, за договорами спільного сумісного обробітку або за подібними до цього схемами. Крім того, у всіх цих населених пунктах постійно відчувається запит, є мільйон звернень за останні 15-20 років щодо того, коли буде вирішуватися доля цих підприємств, щоб було також передбачено для тих місцевих жителів, працівників, зокрема і соціальної сфери, можливість отримати свою землю.

Що пропонується в цьому законопроекті? Ним передбачається можливість задоволення кожної з цих потреб. У який спосіб? До 40 відсотків земель, які знаходяться в користуванні цих підприємств, за умови, що вони йдуть на приватизацію, розпайовуються між працівниками, колишніми працівниками, а також працівниками соціальної сфери даних населених пунктів, 20 відсотків розпайовуються як ОСГ учасникам бойових дій на сході, не менше 40 відсотків передаються на аукціони як оренда.

Це повторне перше читання. Від першого разу, коли ми його розглядали в залі, відбулася одна суттєва зміна. Оскільки за земельною реформою ми заборонили продаж у власність державної землі, тому і в цьому законопроекті скоригували норми в частині земель, які не передаються на розпаювання. Передбачається можливість лише здачі в оренду, не відчуження, продажу. Прошу підтримати цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу записатися на виступи від депутатських фракцій та груп: два – за, два – проти.

Ковальчук Олександр Володимирович.

КОВАЛЬЧУК О.В., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 152, Рівненська область, політична партія «Слуга народу»).* Шановні колеги, прошу своїх колег з правлячої партії «Слуга народу» та інших колег у цьому залі відповідально поставитися до даного законопроекту і підтримати його, оскільки він про те, що ми маємо передати людям. Як сказав доповідач, частина цих земель буде передана членам товариств на місцях, частина – воїнам АТО, а частина піде у формі паїв по 2 гектари (я прошу зазначити також, що не більше 2 гектарів, і це звичайний розмір паю) – через прозорі аукціони.

Тому звертаюся до всіх колег з тим, щоб підтримали даний законопроект у першому читанні.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Батенко Тарас Іванович, група «Партія «За майбутнє». Будь ласка.

БАТЕНКО Т.І. Прошу передати слово колезі народному депутату Івану Чайківському.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іван Чайківський. Будь ласка.

ЧАЙКІВСЬКИЙ І.А., *секретар Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 165, Тернопільська область, самовисуванець).* Виборчий округ № 165, група «Партія «За майбутнє». Добрий день, шановний головуючий! Добрий день, шановні депутати! Хочу сказати, що порядок розпаювання земель, переданих

у колективну власність сільськогосподарських підприємств і організацій, від 8 серпня 1995 року розділив аграріїв на дві категорії. Це категорія аграріїв, які працювали на землі, отримали свої паї і практично вже 20 років отримують чесну орендну плату за ці паї. Сьогодні така орендна плата сягає 200 доларів за гектар. Але є такі самі аграрії, які працюють на державних підприємствах і на сьогодні абсолютно нічого за це не отримують. Це своєрідна несправедливість.

Тому законопроект № 3012 якраз цю соціальну несправедливість, я сказав би, ставить на своє місце. На нього сьогодні чекають десятки тисяч працівників аграрної галузі на державних підприємствах.

Тож депутатська група «Партія «За майбутнє» підтримуватиме даний законопроект. Ми просимо своїх колег підтримати, тому що на цей законопроект чекають наші аграрії.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колтунович Олександр Сергійович.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую. Шановний пане Голово, шановні народні депутати і, головне, шановні громадяни України! Свого часу приймався законопроект [№ 2178-10](#) щодо обігу земель сільськогосподарського призначення. Тоді наша фракція з нашими партнерами заблокувала цей проект закону через кабальні норми, у тому числі й щодо концентрації землі, щодо земель державної власності тощо. У результаті боротьби вилучили деякі норми, Президент, треба йому віддати належне, зайняв принципову позицію, і зменшили концентрацію землі в одних руках з 200 тисяч до 100 гектарів, а головне, вилучили норму про продаж землі, що не підлягає приватизації, це державна і комунальна земля сільськогосподарського призначення.

Але що ми бачимо сьогодні? Цинізм парламенту вищої міри, тому що вноситься під благим наміром норма про розпаювання землі сільськогосподарського призначення. Це з урахуванням проекту № 2178-10 де-факто означає розпродаж тих 10,4 мільйона гектарів, що перебувають у державній і комунальній власності.

Іще один цинізм від нинішньої влади. Вони, виявляється, придумали, як змусити громадян України продавати свої земельні ділянки. Вони проводять через фінансовий і податковий комітет норму, яка змушуватиме: або ти платитимеш відповідну плату, або продаватимеш цю земельну ділянку.

Я закликаю всіх не голосувати за цей проект закону, тому що світле право громадян володіти, купувати і продавати земельну ділянку зводиться до того, що лише одиниці мають 100 тисяч доларів, щоб купити 100 гектарів землі. Навіть якщо вартість буде 1 тисяча доларів за гектар, хто скуповуватиме цю землю?

Виключно ті люди, які відстоюють не наші інтереси. Я закликаю голосувати не жовтою кнопкою, а «проти».

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бобровська Соломія Анатоліївна.

БОБРОВСЬКА С.А. Прошу передати слово Цабалю Володимир

ГОЛОВУЮЧИЙ. Цабаль Володимир Володимирович.

ЦАБАЛЬ В.В. Шановні колеги, дійсно, як тут було вже сказано, до першого читання цього законопроекту є дуже багато зауважень, у тому числі в мене. Але будь-який законопроект до першого читання треба розглядати, чи правильна в ньому ідея. У цьому законопроекті, дійсно, є хороша ідея про те, що робити з землею, яка залишається після приватизації державного підприємства, у разі якщо воно буде приватизоване. Проектом, дійсно, пропонується встановити правильні і, мені здається, справедливі норми, що частково ця земля йде воїнам АТО, частково – теперішнім і колишнім співробітникам чи пенсіонерам, а частково – передається в ОТГ, щоб вони могли її здавати в оренду, заробляти гроші і піднімати фінансову незалежність громади. Відповідно ідея правильна.

Але якщо подивитися деталі, а я з тих народних депутатів, хто любить детально вичитувати законопроекти і шукати можливі недоліки, то тут є дуже багато різного виду недоліків. Наприклад, хто такі люди, умовно працівники, яким буде даватися земля? А якщо хтось усього п'ять днів працює, чи йому буде даватися земля чи не буде? А якщо хтось пропрацював 10 років тому півроку, чи буде чи не буде йому земля надаватися? І таких недоліків у цьому законопроекті досить багато.

Як ідею фракція «Голос» підтримає цей законопроект, але до другого читання ми будемо подавати значну кількість поправок, щоб виправити ці недоліки, щоб зменшити корупційні ризики, які можуть потім виникнути, і щоб зробити так, щоб земля державних підприємств, дійсно, ішла громадянам і в громади, щоб вони могли на ній заробляти, піднімаючи свою фінансову незалежність.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Княжицький Микола Леонідович.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (одномандатний виборчий округ № 116, Львівська область, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! У нас, справді, лежать сотні звернень з Одещини, з Радехівського району Львівщини, де люди просять усунути несправедливість, яку фактично нібито має усунути цей законопроект. І частково він це робить, але не до кінця. Не зовсім зрозумілим є визначення проектом відсоткового співвідношення земель, які передаються відповідним особам. Проект передбачає передання

в оренду на земельних торгах не менше 40 відсотків загальної площі сільськогосподарських угідь, однак працівникам – від загальної площі сільськогосподарських угідь, що підлягають приватизації, а особам зі статусом учасника бойових дій – до 20 відсотків. Такий розподіл може призвести до того, що більшість земель передаватимуться саме в оренду, хоча метою законопроекту є гарантування прав працівників сільськогосподарських підприємств.

У першому читанні ми голосуємо, до другого подаємо свої поправки для того, щоб цей законопроект не став прихованою приватизацією землі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Івченко Вадим Євгенович. Після цього переходимо до голосування.

ІВЧЕНКО В.Є., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Колеги, та не отримає соціальна сфера села цієї землі. У законопроекті передбачено лише 20 відсотків. Чи отримають молоді фермери і наша молодь цю землю? Ні, не отримають. Не передбачено цього в законопроекті. Натомість у ньому передбачено дерибан аграрних вузів. Чи отримають усі атовці землю за таким законом? Ні. А хто визначатиме кращого атовця або ветерана антитерористичної операції? Чиновник.

Колеги, такий закон позбавить державу відповідної кількості землі, а люди отримуватимуть копійки, здаючи в оренду аграрним холдингам і латифундистам. У підсумку земля перекочує від держави до аграрних холдингів і латифундистів. Ті, які розуміють, як відбуватиметься передача цієї землі, підписання договорів-оренди і реєстрація цих договорів-оренди, чітко знають, про що я говорю. Нічого доброго з такого закону для села не буде.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Кучер Микола Іванович. Після цього голосуємо. Будь ласка, запросіть народних депутатів до залу.

КУЧЕР М.І. Шановні колеги, я звертаюся до всіх вас підтримати законопроект № 3012-2. Він прекрасний. Законопроектом пропонується вирішити питання тієї соціальної несправедливості, яку було порушено 20 років тому. У кожного з вас в округах є державні підприємства, в яких не були розпайовані землі. Усі в районі отримали землю, 7 мільйонів людей мають паї, 200 чи 300 тисяч людей, право яких порушено, не отримали паїв.

Тому я вважаю, що потрібно прийняти цей законопроект. Ці 200-300 тисяч людей повинні отримати землю, разом з тим землю повинні отримати й ті, які працюють у соціальній сфері села.

Ще раз закликаю підтримати правильний, розумний і серйозний законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Переходимо до голосування. Будь ласка, підготуйтеся до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо забезпечення права працівників державних сільськогосподарських підприємств, установ, організацій на одержання земельної частки (паю)» ([№ 3012-2](#)).

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 267.

Рішення прийнято.

Наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо врегулювання окремих питань у сфері надання житлово-комунальних послуг» ([№ 2458](#)). Це друге читання.

Шановні колеги, є ті, які наполягатимуть на поправках, чи можемо голосувати? Голосуємо (*Шум у залі*). Хто наполягає на поправках? Ну, тоді підемо за таблицею. Колеги, хто наполягатиме на своїх поправках? Щоб потім не додавалися. Або ідемо за таблицею, або чітко зараз визначаємо. Королевська, Тимошенко, Івченко.

Тоді пішли за поправками.

Поправка 1. Мінько. Не наполягає.

Шахов. Не наполягає.

Суркіс. Не наполягає.

Фріс. Не наполягає.

Горенюк. Не наполягає.

Мандзій.

Дануца.

Гриб.

Касай.

Королевська. Поправка 15. Ви на всіх будете наполягати?

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Шановні колеги, ми зараз розглядаємо чергову аферу щодо формування житлово-комунальних послуг. У той час, коли борги за житлово-комунальні послуги вже вийшли за всі адекватні межі в нашій країні і в людей немає грошей сплачувати ці захмарні тарифи, на яких сьогодні живаються мегакорпорації, замість того, щоб знизити тарифну політику, ви ще хочете впровадити нові формули, як додатково людям нараховувати послуги, як ще підвищити тарифи.

Тому «Опозиційна платформа – За життя» наполягає на тому, щоб терміново було розглянуто питання зниження тарифів та реструктуризації боргів.

Прошу поставити на підтвердження.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради
України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ставиться на голосування поправка 15 народної депутатки Королевської. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 95.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка. Бабенко. Не наполягає.

Каптелов. Не наполягає.

Мінько. Не наполягає.

Поправка 27. Герус. Не наполягає.

Мінько. Не наполягає.

Поправка 30. Шахов. Не наполягає.

Поправка 31. Мінько. Не наполягає.

Поправка 33. Мінько. Не наполягає.

Поправка 34.

Поправка 35. Шахов. Будь ласка.

ШАХОВ С.В. Луганщина, депутатська група «Довіра». Шановні колеги, оскільки жодні наші поправки не підтримуються, треба все рівно ставити їх на голосування і голосувати як належить і вичитувати їх. Це щодо всіх тарифів.

Я щойно приїхав з Луганщини, спілкувався з людьми в містах Лисичанську, Гірському, Щасті, Золотому, Попасній. Скажіть, будь ласка, з чого люди повинні платити ці шалені тарифи, які будуть підвищуватися? З яких кишень їм діставати гроші, коли вони пусті і диряві, повітря в кишенях людей скоро зірве з влади дах.

Дякую. Сергій Шахов, депутатська група «Довіра», Луганщина.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергію Володимировичу, тобто я не ставлю цю поправку на голосування? Дякую.

Поправка 36. Каптелов. Не наполягає.

Поправка 37. Шахов. Не наполягає.

Поправка 44. Шахов. Не наполягає.

Поправка 46. Верещук. Не наполягає.

Поправка 47. Мандзій. Не наполягає.

Поправка 48. Гриб. Будь ласка.

ГРИБ В.О., член Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 105, Луганська область, політична партія «Опозиційний блок»). У мене багато поправок, дайте мені, будь ласка, 3 хвилини.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дайте, будь ласка, 3 хвилини.

ГРИБ В.О. Шановні колеги, ми знову не чуємо один одного, але подивіться, до чого призведе прийняття цього законопроекту. Ми всі пам'ятаємо про вибух газу в місті Києві, скільки людей було вбито. Хто відповів за це? Поки що ніхто, і досі ще є питання, хто ж відповідав за те, що сталося безпосередньо в будинку. Так ось якщо ми зараз приймемо цей законопроект, це призведе до того, що відразу автоматично відповідальність буде на власниках будинку. А ми ж розуміємо, що саме власник будинку нічого не розуміє в тому, яким чином і в якому стані повинні бути газові мережі і не лише газові.

Тож ми і призведемо до того, що скласти контракт, підписати договір потребуватиме від мешканців будинку ще додаткових строків. І поки що самого договору не розроблено НКРЕКП. Тобто відразу після прийняття цього законопроекту вони ще будуть складати, укладати ті договори, і це займе десь тричотири місяці, упродовж яких у будинках буде повний колапс, не буде зрозуміло, хто відповідає. Тому такі трагедії, як сталося в Києві, будуть на вашій совісті. То перед тим, як голосувати за цей законопроект, будь ласка, подумайте.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Позиція комітету, будь ласка.

ПИВОВАРОВ Є.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 175, Харківська область, політична партія «Слуга народу»). Дуже дякую вам за вашу думку. Але ви зараз сказали, що буде колапс лише тричотири місяці. Я хочу наголосити, що законодавчий колапс вже є і на сьогодні немає процедури, як це законодавчо визначити. Тож якщо ми не хочемо більше цих трагічних випадків, то маємо це зробити, і в даному законопроекті, дійсно, пропонується врегулювати питання щодо будинкових газових мереж. Це дуже важливо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, ви не наполягаєте на голосуванні? Я вам дав 3 хвилини, ми всі поправки зняли.

Далі. Поправка 49. Народний депутат Галушко. Не наполягає.

Поправка 50. Народна депутатка Піпа. Наполягає? Будь ласка.

ПША Н.Р., секретар Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (одномандатний виборчий округ № 115, Львівська область, політична партія «Голос»). У мене 25 поправок, я прошу замінити їх на виступ протягом 5 хвилин.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дайте 5 хвилин. Народна депутатка Піпа.

ПША Н.Р. Дорогі українці, шановні колеги, я прошу запам'ятати, що жодне ОСББ і жодна асоціація ОСББ не підтримує цього законопроекту. Я читаю пункти з їхнього відкритого листа, в якому вони звертаються до нас. Хочу нагадати також усім шановним колегам, що більше половини українців живуть у багатоквартирних будинках. Звертаюся до кожного мажоритарника: що ви будете відповідати людям, повертаючись в округи, чому ви підтримали цей законопроект?

Які питання до нього має Асоціація ОСББ?

Перше. Законопроект № 2458 мав би спростити порядок укладення договорів про надання комунальних послуг. Замість спрощення порядку укладення договорів про надання комунальних послуг, законопроект фактично позбавляє співвласників багатоквартирного будинку можливості самостійно ініціювати укладення договорів за найпопулярнішою моделлю – індивідуальним договором. Тобто фактично кожен, хто голосуватиме за цей законопроект, дає відкат реформі ОСББ в Україні.

Друге. Законопроект перекладає обов'язки операторів газорозподільних мереж на самих співвласників багатоквартирного будинку. Оператори не виконували цього на належному рівні. Цим законопроектом ми перекладаємо на мешканців відповідальність за безпеку в їхніх будинках і за користування газовими мережами. На засіданні профільного комітету всі поправки, подані Асоціацією ОСББ, були відхилені без належного пояснення, чому.

Третє. Асоціація ОСББ звертає увагу на те, що до проекту є низка поправок щодо питань, які взагалі не вносилися на перше читання, а це порушення статті 116 Регламенту Верховної Ради України. Такого ми як парламентарії не мали б взагалі допускати.

Четверте. У законопроекті пропонується змусити співвласників багатоквартирних будинків, які вже самостійно оплатили встановлення будинкових лічильників тепла і води у своїх будинках, оплатити за встановлення лічильників у будинках тих сусідів, які не захотіли цього зробити. Це перекладання відповідальності з одних власників на інших, що повністю не відповідає нормальному законотворенню в країні.

Окрім того, є питання до утримання прибудинкової території. Знову-таки все перекладається на ОСББ, що вимагатиме від територіальних громад здійснення витрат щонайменше на 500 мільйонів гривень у масштабах усієї країни.

На засіданні комітету з питань інтеграції України з Європейським Союзом наголошувалося, що не можна голосувати за цей законопроект у такому вигляді,

і до другого читання необхідно провести консультації щодо висновків Європейської комісії, адже є попередня угода, що все, що стосується нашої співпраці, зокрема в газовій і енергетичній сферах, ми узгоджуємо з Європейською комісією. Цього не було зроблено.

Наступний момент, на якому наполягають ОСББ і я також, що цей законопроект виписано під конкретних монополістів. Він лобіює не інтереси громадянина України і тих, які є власниками своїх будинків, тобто кожного з нас, а лобіює інтереси великих монополістів. Я прошу кожного депутата замислитися: чи це ви обіцяли своїм виборцям і чи цього хочуть громадяни України?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Позиція комітету, якщо можна коротко, щодо цих питань.

ПИВОВАРОВ Є.П. Дякую, шановна пані Піпа.

Перше. Щодо ОСББ. Треба сказати, що на сьогодні створено лише 18 відсотків усього загального фонду.

Друге. У законопроекті [№ 2189](#) пропонується визначити, що договори треба укладати з кожним співвласником багатоквартирного будинку в паперовому вигляді. Тобто це фінанси, і ми порахували, що більше 5 мільярдів гривень лягають на бюджет нашої країни. Ми передбачили в проекті, що договір робиться за спрощеною процедурою через оферту на сайті виконавця. Тобто ми спрощуємо процедуру та економимо кошти.

Щодо газу тут уже говорилося.

Щодо лічильників. Треба сказати, що на сьогодні не встановлено майже 80 відсотків лічильників, щоб вести облік...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправка 51. Народний депутат Касай. Не наполягає.

Поправка 52. Народний депутат Бабенко. Наполягає. Будь ласка.

БАБЕНКО М.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (одномандатний виборчий округ № 90, Київська область, політична партія «Біла Церква разом»). Я не наполягатиму на подальших поправках, але хочу звернутися до колег по залу ще раз. Асоціація ОСББ не підтримує даного законопроекту, жодні поправки не враховано взагалі без пояснення причин комітетом. Тому закликаю всіх колег сьогодні не підтримувати даного законопроекту.

Група «Довіра» не буде його підтримувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Можете відреагувати. Позиція комітету. Будь ласка. Не будете виступати? Добре.

Поправка 53. Народний депутат Дирдін. Не наполягає.

Поправка 54. Народний депутат Мінько. Не наполягає.

Поправка 55. Народний депутат Горенюк. Не наполягає.

Поправка 56. Касай. Не наполягає.

Поправка 57. Шахов. Будь ласка (*Шум у залі*).

Касай наполягає. Будь ласка (*Шум у залі*). Я ж даю слово Шахову. Вельможний виступатиме? Будь ласка.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 112, Луганська область, самовисуванець). Луганщина, група «Довіра». Дякую авторам законопроекту, що прибравши з тексту законопроекту поправку щодо проникнення до помешкань, але залишаються поправки, подані нашою командою, які не врахували. Зокрема в проєкті пропонується зміна процедури укладення договорів про надання комунальних послуг шляхом їх розміщення в мережі Інтернет. Це не враховує низького рівня знань та навичок щодо користування комп'ютерною технікою серед осіб пенсійного віку. Крім того, наразі не по всій території України забезпечене покриття мережею Інтернет. Шахов неодноразово запрошував завітати до Луганщини та на власні очі подивитися, що в деяких містах немає не лише Інтернету, а навіть мобільного зв'язку.

Тому група «Довіра» не підтримуватиме даного законопроекту і буде голосувати проти. Прошу підтримати нашу позицію.

Сергій Вельможний, Луганщина, група «Довіра».

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Далі. Поправка 60. Касай. Не наполягає.

Поправка 61. Герус. Не наполягає.

Поправка 62. Каптелов. Не наполягає.

Поправка 64. Івченко. Вадиме Євгеновичу. Наполягаєте?

ІВЧЕНКО В.Є. «Батьківщина». Шановний головуєчий, у мене шість поправок, я просив би 2 хвилини.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, дайте 2 хвилини.

ІВЧЕНКО В.Є. Дякую. Колеги, я повністю погоджуюся з тими, які говорять, що даний законопроект недосконалий і підтримувати його не потрібно.

Перше. Суть змін цього законопроекту в частині комерційного обліку така: перекласти всі ризики на самих споживачів, повернути виконавцям комунальних послуг корупційні можливості, ліквідувати прозорий контроль за здійсненням витрат на встановлення, обслуговування і заміну комерційного обліку.

Друге. Наша поправка щодо абонентської плати не пройшла. Тепер абонентську плату можуть нараховувати з урахуванням винагороди виконавців послуг.

Третє. Ця абонентська плата не буде обмеженою. Тобто фактично ми тут не захищаємо споживачів комунальних послуг.

Четверте. Ми залишили норму, за якою органами, уповноваженими встановлювати порядки формування тарифів на транспортування, постачання теплової енергії, визначаються особливості врахування в тарифах на теплову енергію для споживача витрат на утримання та обслуговування індивідуальних теплових пунктів. Тобто на споживача ми повністю перекладаємо витрати на утримання та обслуговування індивідуальних теплових пунктів.

І насамкінець. Ми повністю споживачам за їхній власний рахунок надаємо таке право, як повірка, хоча чітко розуміємо, що повірка лічильників має бути за рахунок абонентської плати тих, які постачають відповідні послуги.

Ці поправки «Батьківщини» було відхилено, залишено ту редакцію, про яку я сказав. Фактично за цим законопроектом усі ризики покладаються на споживачів, які отримують комунальні послуги. Тому голосувати за цей законопроект не можна.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

ПИВОВАРОВ Є.П. Дуже дякую за ваші поправки. Але треба сказати, що на сьогодні редакція чинного закону [№ 2189-VIII](#) довела цю нашу галузь до повного колапсу. Тому до розробки законопроекту ми залучили фахівців профільних галузей, Міністерство розвитку громад і територій та передбачили саме таку прозору модель законопроекту. Це буде, дійсно, ринок житлово-комунальних послуг. Тому я вас дуже прошу, щоб ви не вважали, що стосовно цієї моделі ми взяли закон до реальності, а не притягли реальність до закону.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправка 65. Народний депутат Літвінов. Не наполягає.

Поправка 66. Герус. Не наполягає.

Поправка 68. Герус. Не наполягає.

Поправка 70. Дирдін. Не наполягає.

Поправка 71. Фріз. Не наполягає.

Поправка 72. Суркіс. Не наполягає.

Поправка 73. Дануца. Не наполягає.

Поправка 74. Шахов. Будь ласка (*Шум у залі*). Так, це ваша поправка.

ШАХОВ С.В. Шановні колеги, з великою повагою я прошу не перекидати швидко, якщо є поправка, не казати: Шахов не буде своєї поправки ставити на

підтвердження. Буду ставити на підтвердження і прошу проголосувати кожну мою поправку, яку наша група «Довіра» внесла до цього законопроекту.

Це дуже чутливо і важливо на сьогодні для кожної людини, повірте мені, не лише на Луганщині, а по всій країні. Ми говоримо про мережі, які належать олігархічним силам, які хочуть скинути на плечі людей. Може, якесь нормальне зерно і є в цьому законопроекті, але подивіться, будь ласка, на всі поправки, які ми вносимо. Їх, дійсно, треба ставити на підтвердження і проголосувати.

Я прошу поставити цю поправку і проголосувати за неї.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергію Володимировичу.

Ставлю на голосування поправку 74 народного депутата Шахова. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 60.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 75. Народний депутат Кулініч. Наполягаєте? Не наполягає.

Поправка 76. Літвінов. Не наполягає.

Поправка 80. Каптелов. Не наполягає.

Поправка 81. Суркіс. Не наполягає.

Поправка 82. Мінько. Не наполягає.

Поправка 83. Горенюк. Не наполягає.

Поправка 84. Верещук. Не наполягає.

Поправка 85. Мандзій. Не наполягає.

Поправка 86. Вельможний. Будь ласка.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. Луганщина, група «Довіра». Як можна приймати цей законопроект без врахування висновку Головного юридичного управління Апарату Верховної Ради, у якому зазначено, що частина норм цього законопроекту не відповідає Конституції України та не узгоджена з іншими законами? Тому група «Довіра» і Луганщина проти цього законопроекту.

Дякую за увагу. Сергій Вельможний, Луганщина, група «Довіра».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ви наполягаєте на голосуванні?

Ставлю на голосування поправку 86 народних депутатів Шахова і Вельможного. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 64.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 89. Галушко. Не наполягає.

Поправка 92. Бабенко. Не наполягає.

Дирдін. Не наполягає.

Поправка 97. Кінзбурська. Не наполягає.

Поправка 98. Івченко. Ви взяли свої хвилини.

Поправка 100. Лабазюк. Не наполягає.

Поправка 101. Дануца. Не наполягає.

Поправка 104. Королевська Наталія Юріївна. Ми домовлялися, що ви візьмете 2 хвилини, так? Будь ласка.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Шановні колеги, ми всі дуже добре розуміємо, що цим законопроектом лише значно ускладнимо процедуру розрахунків тарифів і дамо ще більше навантаження на людей. Сьогодні перед тим, як парламент піде на перерву, треба терміново приймати рішення щодо зменшення тарифів, щодо реструктуризації боргів людей, щодо зміни субсидіальної політики. Тому що в Україні мінімальна пенсія становить 1 тисячу 712 гривень у той час, коли людям приходять платіжки зі значно більшими сумами, у той час, коли боргів уже накопичено стільки, що далі нікуди, коли в людей немає грошей на те, щоб вилікувати, щоб прогодувати своїх рідних та близьких. Ну, навіщо ви створюєте ще більш скрутні умови?

«Опозиційна платформа – За життя» закликає парламент, закликає владу приймати актуальні рішення, яких очікує від нас країна, а найперше – щодо зменшення тарифів на житлово-комунальні послуги та підвищення соціальних стандартів, а це – перерахунок та збільшення пенсій, прожиткового мінімуму та інших соціальних гарантій з боку держави. І лише тоді, коли людина отримає справедливую пенсію, отримає реструктуризацію боргів та можливість знайти робоче місце, гідну заробітну плату, у неї будуть гроші, щоб сплачувати за житлово-комунальні послуги.

Тому ми вимагаємо зменшувати тарифи на житлово-комунальні послуги, збільшувати соціальні стандарти та підтримувати промисловість. Цей законопроект ми не підтримуємо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправка 108. Верещук. Не наполягає.

Поправка 117. Шахов. Будь ласка.

ШАХОВ С.В. Луганщина, депутатська група «Довіра». Шановні колеги, до мене звертаються всі голови ОСББ з Луганської області з приводу того, щоб ми не підтримували цього законопроекту. Він ставить у ступор усіх тих, які намагаються щось зробити в житлово-комунальній сфері і все-таки побудувати майбутнє в нашій державі. Тому що сьогодні, наприклад, господар, чи як його назвати, у Держгеокадастрі навіть не вирішує питання землі під будинком.

Далі. Давайте подивимося, про що ми говоримо, – про оплату за труби, які сьогодні, як трупи, практично в руках олігархічних груп. Люди повинні на свій хребет взяти цю комунальну сферу й утримувати її. Треба привести її спочатку в порядок, а потім уже говорити про те, щоб віддати її людям.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 117 народних депутатів Шахова і Вельможного. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 59.

Рішення не прийнято.

Поправка 123 Шахова і Вельможного. Шахов. Будь ласка.

ШАХОВ С.В. Просимо дати нам 2 хвилини, і ми знімемо поправки, тому що все рівно вони не проходять. А група «Довіра» не підтримуватиме цього законопроекту в такому вигляді, як пропонується.

Шановні колеги, ми вимагаємо повністю взяти під контроль та аудит все житлово-комунальне господарство в нашій державі, перевірити всі будинки, «хрущівки», в якому вони стані не лише в Луганській і Донецькій областях, а у всій державі. Як люди можуть жити в таких будинках і керувати ними. Люди не хочуть навіть створювати ОСББ, тому що величезне навантаження через ремонти цих будинків. А ще хочуть скинути на них повністю і труби, і підвали, і дахи, які не ремонтувалися. Ми не підтримуємо в такому вигляді законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви наполягаєте на голосуванні поправки 123? Не наполягаєте. Дякую.

Далі в нас ідуть поправки, автори яких Піпа, Каптелов, Дирдін, Фріс, Лабазюк, Дануца.

Веде засідання Голова Верховної Ради України

РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, хтось ще наполягатиме на своїх поправках? Можемо переходити до голосування? Дякую.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо врегулювання окремих питань у сфері надання житлово-комунальних послуг» (№ 2458).

Будь ласка, запросіть народних депутатів до залу, підготуйтеся до голосування.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 212.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, почекайте, не так швидко.

Ставлю на голосування пропозицію про повернення комітету на доопрацювання з наступним поданням на повторне друге читання проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо врегулювання окремих питань у сфері надання житлово-комунальних послуг» ([№ 2458](#)).

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 239.

Рішення прийнято. Законопроект направлено на доопрацювання.

Шановні колеги, на ваш розгляд запропоновано проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про ринок електричної енергії» ([№ 3199](#)).

Нам необхідно включити це питання до порядку денного сесії. Для цього необхідно 226 голосів народних депутатів України. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 256.

Рішення прийнято.

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 255.

Рішення прийнято.

До слова запрошується член Комітету з питань енергетики та житлово-комунальних послуг Камельчук Юрій Олександрович. Дайте 4 хвилини – і від авторів, і від комітету. Але так, щоб ви вклалися, будь ласка.

КАМЕЛЬЧУК Ю.О., член Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 124, Львівська область, політична партія «Слуга народу»). Виборчий округ № 124. Шановні колеги, шановний Дмитре Олександровичу! До вашої уваги пропонується проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про ринок електричної енергії» (№ 3199). За останні роки в Україні спостерігається різке погіршення балансу вироблення та споживання електроенергії. Особливо негативно ця ситуація вплинула на атомний сегмент, великий профіцит та зупинка блоків. Державі такі рішення обходяться мільярдними збитками, а один з найбільших виробників електроенергії «Енергоатом» може стати фактично банкрутом. Додатковий фактор – надшвидке зростання генеруючих потужностей альтернативної енергетики, яке погіршує ситуацію з профіцитом електричної енергії та збалансованістю єдиної енергетичної системи України.

При незмінному рівні споживання в країні зростаючий обсяг електроенергії, виробленої з альтернативних джерел, витісняє інші види електричної енергії. Таке витіснення здійснюється насамперед за рахунок електричної енергії, виробленої АЕС. Окрім системної недозавантаженості АЕС, існують значні проблеми з доступністю підключення до АЕС нових потужних споживачів. Чи не єдиним рішенням таких проблем є створення потужних енергоємних та інноваційних споживачів, які зможуть забезпечити сталий попит для додаткового виробництва електричної енергії.

Сьогодні ми розглядаємо законопроект № 3199, який передбачає можливість «Енергоатома» за рішенням уряду укладати довгострокові контракти під інноваційні енергоємні проекти. Законопроект погоджено з профільним міністерством, «Енергоатомом», «Укренерго» та НКРЕКП. НАЕК «Енергоатом» отримає можливість реалізовувати лише профіцитний обсяг електроенергії та лише споживачам, які створюють нові виробництва і є кінцевими споживачами. Ціна продажу такого обсягу електричної енергії визначається за результатом аукціону, при цьому мінімальна стартова ціна продажу такого обсягу електричної енергії встановлюється регулятором.

На Кабінет Міністрів України покладено відповідальність за контроль відповідності підприємствами-споживачами всіх критеріїв, які позначені в законопроекті № 3199.

Законодавча ініціатива проекту № 3199 полягає в тому, щоб дати можливість державним підприємствам, а також господарським товариствам, частка держави в статутному капіталі яких становить 50 відсотків та більше, за рішенням Кабінету Міністрів продавати вироблену ними електроенергію за довгостроковими двосторонніми договорами (не менше п'яти років, до речі) на спеціальних електронних аукціонах виключно кінцевим споживачам.

Такі споживачі мають відповідати таким критеріям: сукупна проектна потужність електроустановок становить 100 мегават та вище, умови споживання таких об'єктів відрізняються сталим споживанням, прогнозованістю та мінімальним ризиком небалансу, господарська діяльність таких підприємств не пов'язана з викидами парникових газів.

Побудова великих технопарків, що є світовим трендом, дасть змогу поступово диверсифікувати економіку України, зробити її більш інноваційною та сучасною. Інвестиції в будівництво технопарків та установка обчислювального обладнання потужністю 500 мегават становитимуть не менше 700 мільйонів доларів. Великі компанії уже готові до таких інвестицій, лише одна компанія *Google* офіційно повідомила, що протягом наступних кількох років інвестує 3 мільярди євро в європейські дата-центри. Для «Енергоатома» це мільярди гривень додаткового доходу.

Комітет з питань енергетики та житлово-комунальних послуг 25 червня 2020 року розглянув доопрацьований законопроект і рекомендував Верховній Раді за результатами розгляду прийняти його в першому читанні за основу.

Головне науково-експертне управління у своєму висновку від 24 червня 2020 року висловило низку зауважень до поданого законопроекту.

Разом з тим я пропоную підтримати рішення Комітету з питань енергетики та житлово-комунальних послуг і підтримати законопроект № 3199 (доопрацьований), прийняти його в першому читанні за основу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Необхідне обговорення? Запишіться, будь ласка, на виступи від фракцій і груп: два – за, два – проти.

Це було риторичне питання. Я бачу відповідь у ваших очах.
Цабаль Володимир Володимирович.

ЦАБАЛЬ В.В. Передайте слово Железняку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Железняк Ярослав Іванович.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги, добрий день! Не можу не почати не із законопроекту, а з того, як проходив у нас сьогодні день. Пан Президент дуже терміново скликав позачергове засідання, на якому два питання відразу було відкликано, а три не підтримав парламент.

У мене питання: або в нас щось пішло не так з плануванням, або не треба було влаштувати цей цирк і можна було б зробити в нормальному режимі, тим більше, якби ми не зайшли на так довго в гральний бізнес.

А тепер щодо законопроекту. Я дуже просто поясню, про що він. У нас головна стратегія енергетичного сектору – за фактом зробити так, щоб це приносило користь державі та екології. У цьому законопроекті говориться зовсім про інше – про те, що атомна електроенергія, яка є надлишковою, може використовуватися для інших цілей. Автори законопроекту в чомусь мають рацію. Але згадаймо, яке обурення викликала новина, коли виконуюча обов'язки пані Буславець заявила, що найдешевшу електроенергію, а саме атомну електроенергію, можна використовувати для майнінгу біткоіну. Даний законопроект саме про це. Тому виходячи з логіки і стратегічного бачення, наша фракція не буде його підтримувати.

Закінчуючи свою промову, я хочу знову запитати. Колеги, ми голосуємо його сьогодні лише за основу для того, щоб у нас колись з'явився майнінг. Невже це було надважливе питання, важливіше питань про повені, важливіше постанови про Майдан та інших речей, що треба було так терміново його вносити? Але це, напевно, питання не до нас, а до тих планувальників, які в Офісі Президента готували цей лист.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Дануца Олександр Анатолійович, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

ДАНУЦА О.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 99, Кіровоградська область, політична партія «Слуга народу»). Колеги! Я хочу процитувати нашого колегу, який сьогодні сказав, що немає більш важливих чи менш важливих законів. Кожен закон, який приймається в цьому залі, починається з великої літери – Закон – і приймається для громадян України. Тому прошу підтримати цей законопроект принаймні в першому читанні, а до другого читання внести поправки. Він надзвичайно важливий для нашої країни.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Нестор Іванович Шуфрич, політична партія «Опозиційна платформа – За життя». Будь ласка.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, шановний головуючий. Ну, різні дива я бачив, але ж треба було так допрацюватися, щоб сьогодні був законопроект на захист атомної енергетики, яка банкрутує. Люди добрі, як может атомная энергетика обанкротиться? Я не могу этого понять ни на каком языке. Я хочу зараз вам сказати: люди добрі, всюди у світі атомна енергетика є найбільш ефективною з точки зору прибутку для держави. Лише в нас вона протягом цього року стала збитковою та йде до банкрутства! А може, це банкрутство не атомної енергетики? Може, це банкрутство «зеленої» влади? Ви знаєте, мне кажется, что зеленую кнопку в черний колір потрібно перефарбувати, тому що ви дискредитували вже зелений колір у принципі, тому те, за що ви голосуєте, має бути чорною кнопкою в залі.

У який спосіб ви хочете захистити енергетику? Піднявши тарифи на 54 відсотки для промисловості з 1 серпня? І навіть ці гроші підуть не генерації, а кудись на якихось посередників. І що ви хочете? Який стимул передбачається в цьому законопроекті? Виробництво (увага!) біткоїнів. Биткоин спасет страну и атомную энергетика! Люди добрі, розум у вас є? Відповідальність у вас є? Люди зараз дивляться і ставлять запитання, а «кто заплатит за этот банкет»? От саме ті, у кого діти недолугі, тобто наші українці, як дехто тут говорить, платитимуть за сьогоднішнє ваше новаторство.

Цей законопроект антинародний, проти людей, проти дітей, проти України. Хочете підтримати енергетику – не крадіть.

Дякую за увагу.

Веде засідання Голова Верховної Ради України

РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бачу, що Скороход хоче виступити. Більше ніхто не бажає виступити?

Будь ласка, запросіть народних депутатів до залу. Зараз виступає Скороход Анна Костянтинівна, після того переходимо до голосування.

Скороход. Увімкніть мікрофон, будь ласка.

СКОРОХОД А.К., член Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 93, Київська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Я хочу звернути увагу, що даний законопроект ніяким чином не впливає на тарифи для населення або для промисловості. Цей законопроект покликаний на те, щоб профіцитна електроенергія, яка в нас існує на сьогодні, використовувалася, і ми, навпаки, могли залучити нового споживача в Україні. Тому, будь ласка, я прошу всіх не маніпулювати і підтримати даний законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Готові голосувати? Будь ласка, займіть свої місця.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про ринок електричної енергії» ([№ 3199](#)). Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 242.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення змін до пункту 3 розділу X «Перехідні та прикінцеві положення» Закону України «Про повну загальну середню освіту» щодо розширення можливостей для трансформації освітньої мережі» ([№ 3719](#)) та проекти [№ 3719-1](#), [№ 3719-2](#).

Я пропоную розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 259.

Рішення прийнято.

Обговорення необхідне, так? Можемо голосувати? Добре, можемо голосувати. Ставлю на голосування пропозицію... (*Шум у залі*). Ще раз повторіть, можемо чи ні? Усі згодні? Одне питання: за основу та в цілому готові голосувати?

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до пункту 3 розділу X «Перехідні та прикінцеві положення» Закону України «Про повну загальну середню освіту» щодо розширення можливостей для трансформації освітньої мережі» ([№ 3719](#)). Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 319.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в цілому з необхідними техніко-юридичними правками проекту Закону «Про внесення змін до пункту 3 розділу X «Перехідні та прикінцеві положення» Закону України «Про повну загальну середню освіту» щодо розширення можливостей для трансформації освітньої мережі» ([№ 3719](#)). Прошу підтримати та проголосувати.

Тут немає з мотивів, не можна виступити. Немає з процедури під час голосування. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 323.

Рішення прийнято.

Дякую. Закон прийнято.

Крайнє питання порядку денного сьогоднішнього позачергового засідання – проект Постанови «Про призначення у 2020 році іменних стипендій Верховної Ради України для молодих учених – докторів наук» ([№ 3815](#)). Можемо прийняти без обговорення? Супер.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в цілому проекту Постанови «Про призначення у 2020 році іменних стипендій Верховної Ради України для молодих учених – докторів наук» ([№ 3815](#)). Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 346.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, будь ласка, не розходьтеся, зараз у нас ще одне позачергове засідання, одне питання. Ми обговорювали це з керівниками депутатських фракцій та груп.

Позачергове засідання Верховної Ради України оголошую закритим.